

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดเพศของมนุษย์

เอนกและสุวัฒนา อารีพรค (2525) กล่าวว่า การที่จะบอกว่าบุคคลใดเป็นเพศไหนนั้นไม่ใช่ของง่ายเสมอไป มีบางครั้งที่เราคิดว่าใครคนหนึ่งเป็นเพศนั้นเพศนี้ แต่ความจริงกลับเป็นอีกเพศหนึ่ง หรือบางคนก็ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นเพศไหนกันแน่ เพราะมีลักษณะของทั้ง 2 เพศรวมกัน บางคนอวัยวะเพศและรูปร่างเป็นเพศใดเพศหนึ่งอย่างไม่มีข้อสงสัยแต่ใจไม่ต้องการเพศของตน อยากรับเพศตรงข้าม เลยแต่งตัวและประพฤติแบบเพศตรงข้ามเสียเลย บางคนต้องการที่จะเป็นเพศตรงข้ามรุนแรงมากถึงกับอยากเปลี่ยนเพศทีเดียว หรือบางคนยังยอมรับเพศของตนแต่ความประพฤติทางเพศเป็นแบบตรงกันข้ามคือสนใจเพศเดียวกันเพราะฉะนั้นการที่จะบอกว่าบุคคลใดเป็นเพศไหนนั้นจึงต้องอาศัยหลัก 2 ประการ คือ

1. ลักษณะทางร่างกาย ได้แก่ ลักษณะของอวัยวะสืบพันธุ์ภายในและภายนอก ตลอดจนรูปร่างของคน ๆ นั้น

2. การรับรู้ว่าคุณเป็นเพศใด และบทบาททางเพศ

ลักษณะทางร่างกาย

โดยปกติมนุษย์เราจะมีลักษณะทางร่างกายเป็นเพศใดเพศหนึ่งใน 2 เพศ ยกเว้นบางกรณีซึ่งอาจมีความกำกวมหรือแปลกประหลาดเกิดขึ้น ทำให้ไม่สามารถบอกเพศของคน ๆ นั้นได้อย่างแน่นอน ว่าเป็นชายหรือหญิง การจำแนกเพศทางร่างกายนั้นเริ่มตั้งแต่มีการปฏิสนธิระหว่างไข่กับอสุจิ และสิ่งสำคัญที่ทำหน้าที่กำหนดเพศ คือ โครโมโซมเพศกับฮอร์โมนเพศ

โดยปกติมนุษย์เรามีโครโมโซมจำนวน 46 ตัวหรือ 23 คู่ โดย 44 ตัวหรือ 22 คู่จะทำหน้าที่ควบคุมลักษณะทั่วไป เช่น ลักษณะของสีผิว สีผม หรือรูปร่างหน้าตา เป็นต้น และอีก 2 ตัวหรือ 1 คู่ เป็นโครโมโซมที่ควบคุมลักษณะทางเพศ เรียกว่าโครโมโซมเพศ โครโมโซมเพศมี 2 ชนิด คือ โครโมโซม X และโครโมโซม Y

มนุษย์เกิดจากไข่ผสมกับตัวอสุจิ ที่ไข่จะมีโครโมโซมเพศ 1 ตัว คือโครโมโซม X และที่ตัวอสุจิจะมีโครโมโซมเพศอีก 1 ตัวคือโครโมโซม X หรือโครโมโซม Y เมื่อไข่ผสมกับตัวอสุจิจะได้โครโมโซมเพศ 1 คู่ คือ XX หรือ XY ไข่ที่ผสมแล้วซึ่งมีโครโมโซม XX จะเจริญต่อไปเป็นเพศหญิง และที่โครโมโซม XY จะเจริญไปเป็นเพศชายทั้งนี้เพราะโครโมโซม Y เป็นตัวสำคัญในการกำหนดเพศชาย

ไข่ (22+X) + อสุจิ (22+X) \longrightarrow ไข่ที่ผสมแล้ว (44+XX) เป็นเพศหญิง

ไข่ (22+X) + อสุจิ (22+Y) \longrightarrow ไข่ที่ผสมแล้ว (44+XY) เป็นเพศชาย

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าโครโมโซมเพศจากตัวอสุจิของเพศชายเท่านั้นที่เป็นตัวกำหนดเพศชายหรือเพศหญิง แต่ในกรณีที่โครโมโซม Y ไม่สมบูรณ์หรือมีลักษณะผิดปกติ จะทำให้การเจริญของอวัยวะสืบพันธุ์ของทั้ง 2 เพศ เกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน และอวัยวะเพศก็มักจะกำกวมแยกยากกว่าเป็นเพศใด

ฮอร์โมนเพศที่มีอิทธิพลในการกำหนดเพศที่สำคัญ คือ ฮอร์โมนเพศชาย โดยจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาของอวัยวะเพศ ฮอร์โมนนี้ได้จากลูกอัณฑะของทารกเพศชายและต่อมหมวกไตของแม่และทารก ตามปกติฮอร์โมนเพศชายที่มากเกินไปมักจะไม่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของอวัยวะเพศชายในครรภ์มากนัก แต่สำหรับทารกเพศหญิงถ้าระดับฮอร์โมนเพศชายของแม่หรือของทารกในครรภ์เองมากเกินไป เช่น กรณีที่แม่รับประทานฮอร์โมนเพศชายเพื่อรักษาโรคบางอย่าง เช่น มะเร็งที่เต้านม หรือมีการทำงานของต่อมหมวกไตในแม่หรือในทารกเองมากเกินไป จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปร่างของอวัยวะเพศของทารกหญิงไปเป็นลักษณะอวัยวะเพศชาย หรือกำกวม กรณีเช่นนี้อาจทำให้การบอกเพศของทารกหลังคลอดเป็นปัญหา บางครั้งเนื้อเยื่อที่จะเจริญไปเป็นอวัยวะเพศชายอาจไม่ไวในการตอบสนองต่อฮอร์โมนเพศชาย เพราะฉะนั้นอวัยวะเพศจะไม่เปลี่ยนแปลงไปเป็นลักษณะแบบชายกรณีเช่นนี้ก็จะเป็นปัญหาในการบอกเพศของทารกหลังคลอดเช่นกัน

การรับรู้ว่าคุณเป็นเพศใดและบทบาททางเพศ

การรับรู้ว่าคุณเป็นเพศชายหรือเพศหญิง เรียกว่า Gender identity ซึ่งจะพัฒนาตั้งแต่แรกเกิดและเสร็จเรียบร้อยใน 3 ขวบปีแรกของชีวิต การรับรู้นี้เกิดจากการอบรมเลี้ยงดู และท่าทีที่พ่อแม่และสังคมปฏิบัติต่อเด็ก (สุวัทนา อารีพรรค , 2534)

สุวัทนา และเอนก อารีพรรค (2528) กล่าวว่า สิ่งสำคัญที่ทำให้เด็กเกิดการรับรู้ว่าคุณเป็นเพศใดมีพื้นฐานมาจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และสิ่งแวดล้อมของเด็ก มากกว่าลักษณะเพศทางร่างกายซึ่งกำหนดโดยโครโมโซมเสียอีก หลักฐานที่พิสูจน์ความจริงดังกล่าวคือ เด็กที่มีอวัยวะเพศกำกวมไม่ออกว่าเป็นเพศใดเมื่อแรกเกิด ถ้าได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้เป็นเพศตรงกันข้ามกับเพศที่แท้จริงของเด็ก เด็กก็จะมีความรู้สึกเป็นเพศตามที่ถูกรับเลี้ยงดูมา และการจะเปลี่ยน Gender identity ของเด็กควรจะกระทำก่อนอายุ 18 เดือน หรืออย่างช้าที่สุดไม่ควรเกิน 3 ปี มิฉะนั้นจะเกิดปัญหาเรื่องการยอมรับเพศใหม่ซึ่งเป็นเพศที่แท้จริงของเด็ก

สำหรับบทบาททางเพศ (Gender role) นั้น เป็นการแสดงออกทางสังคมของการรับรู้ว่าคุณเป็นเพศใด จะเริ่มเกิดตั้งแต่อายุ 3-5 ขวบ โดยเด็กจะเริ่มสังเกตบทบาททางเพศของคนในครอบครัวและคนอื่น ๆ ในสิ่งแวดล้อมของตน ทำให้เด็กเห็นความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมของผู้หญิงกับผู้ชาย และเลือกเอาอย่างให้เหมาะสมกับเพศของตน นอกจากนั้นความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา与孩子 และบทบาททางเพศที่เหมาะสมของบิดามารดาที่ช่วยให้เด็กมีโอกาสดอกเลียนลักษณะทางเพศได้ดีขึ้น รวมทั้งทัศนคติของสังคมและวัฒนธรรมว่าเด็กหญิงหรือเด็กชายควรมีลักษณะอย่างไร ควรจะสนใจกิจกรรม การเรียน หรืออาชีพแบบไหน ฯลฯ ก็มีผลหล่อหลอมบทบาททางเพศของเด็กเช่นกัน

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่าบุคคลที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาทางเพศของเด็กเป็นอันมาก คือ บิดามารดา วิธีที่บิดามารดาปฏิบัติต่อบุตรและทัศนคติต่อเพศของเด็กมีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความเป็นเพศของบุคคลแต่ละคน ถ้าพ่อแม่เลี้ยงดูแบบผิดเพศจะโดยความเข้าใจผิดในเพศของเด็ก หรือเพราะความไม่ต้องการเพศที่แท้จริงของเด็กก็ตาม จะทำให้เด็กเกิดปัญหาการยอมรับเพศที่แท้จริงของตน ซึ่งในทางการแพทย์ เรียกว่า Gender

Identity Disorder of Childhood (GIDC) (พยอม อิงคทานุวัฒน์ , 2535) นอกจากนั้นในวัยเด็ก เด็กจะต้องลอกเลียนบุคลิกลักษณะของบิดามารดาหรือคนที่เปรียบเสมือนบิดามารดาซึ่งเป็นเพศเดียวกับเด็ก ตั้งแต่การแต่งตัว ท่าทาง และนิสัยบางอย่าง แต่สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบิดามารดามีความรักและความเข้าใจเด็กดีพอ ไม่ผลักไสหรือดูจนเกินไป และมีความใกล้ชิดกับเด็ก รวมทั้งบิดามารดาต้องมีบทบาททางเพศที่เหมาะสม

อุมาพร ตรังคสมบัติ (2535) กล่าวว่า Gender identity เป็นคำที่มีความหมายกว้าง เนื่องจากครอบคลุมลักษณะสำคัญ 3 ประการคือ

1. core-morphologic identity หรือ anatomic identity คือการที่บุคคลมองตนเองว่าเป็นชายหรือหญิงในแง่สรีรวิทยา

2. gender-role (sex-typed) behavior คือ พฤติกรรมทางสังคมที่บุคคลนั้นแสดงออกมา ซึ่งจะบ่งบอกถึงความเป็นหญิงหรือความเป็นชาย

3. sexual partner orientation หรือ sexual object choice คือ การที่บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะถูกกระตุ้นทางเพศได้โดยผู้หญิง หรือผู้ชาย

ความผิดปกติใน Gender identity อาจแสดงในลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือทั้งสามลักษณะตามตาราง

	Homosexual	Transsexual	Transvestite
Core-morphologic identity	ปกติ	ผิดปกติ	ปกติ
Gender-role behavior	ปกติ	ผิดปกติ	ผิดปกติ
Sexual partner orientation	ผิดปกติ	ผิดปกติ	ปกติ

จากตารางจะเห็นได้ว่า คนที่เป็น Homosexual จะรู้ว่าตนเองเป็นชายมีบทบาททางสังคมเป็นชาย แต่จะชอบและสัมพันธ์ทางเพศกับชายด้วยกัน คนที่เป็น Transsexual จะรู้สึกไม่พอใจในเพศของตน รังเกียจอวัยวะเพศตนเอง อยากแปลงเพศแสดงบทบาทเป็นหญิง และชอบหรือสัมพันธ์ทางเพศกับชายด้วยกัน ส่วน Transvestite นั้น รู้ว่าตนเองเป็นชาย มีความสัมพันธ์ทางเพศกับหญิงเหมือนชายทั่วไป แต่มีบทบาททางสังคมผิดปกติโดยชอบแต่งตัวเป็นหญิง

กระบวนการพัฒนา Gender identity

การพัฒนา Gender identity เป็นกระบวนการอันสลับซับซ้อนซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ขวบปีแรก การศึกษาในกลุ่มเด็กอายุ 10-18 เดือนพบว่า เด็กจะมองหน้าหรือกลานไปหาพ่อหรือแม่เพศเดียวกันบ่อยกว่าพ่อหรือแม่เพศตรงข้าม เมื่อเด็กเริ่มเล่นเด็กชายมักจะเล่นชนและเล่นแรง รวมทั้งชอบเล่นของที่ต่างไป เช่น รถ ส่วนเด็กหญิงจะเล่นของเล่นที่นุ่ม ๆ เช่น ตุ๊กตา ความแตกต่างเหล่านี้จะเห็นได้ชัดเจนเมื่อเด็กโตขึ้น

การพัฒนาไปสู่เอกลักษณ์และบทบาททางเพศที่เหมาะสมนั้นเกิดจากการที่เด็กเลียนแบบ (identity) พ่อหรือแม่เพศเดียวกัน ตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ ในวัยก่อนเรียน (อายุ 3-5 ปี) เด็กชายจะเริ่มสนใจแม่ และจะพยายามแข่งขันกับพ่อ เพื่อจะได้เป็นเจ้าของแม่ ส่วนเด็กหญิงจะพยายามแข่งขันกับแม่ เพื่อจะได้เป็นเจ้าของพ่อ แต่เมื่อเวลาผ่านไปเด็กรู้ว่าตนเองไม่สามารถมาแทนที่พ่อหรือแม่ได้ เด็กก็จะล้มเลิกความตั้งใจเดิมโดยเด็กชายจะหันกลับมาเลียนแบบพ่อ เพื่อให้แม่ยอมรับตนเองมากขึ้น ส่วนเด็กหญิงก็จะมาเลียนแบบแม่ ในคนที่ไม่สามารถแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในระยะนี้ ก็จะมีปัญหาในการเลียนแบบ เช่น เด็กชายยังมีความรู้สึกแข่งกับพ่ออยู่มาก หรือพ่อก็มีลักษณะบางประการที่ทำให้เด็กไม่สามารถ identify ได้ เด็กก็จะหันมา identify แม่ทำให้ gender identity พัฒนาไปผิดทิศทาง ซึ่งในเด็กจะแสดงให้เห็นได้ในลักษณะการเล่น การเลือกของเล่น การเลือกเพื่อน การแต่งตัว รวมไปถึงจนถึงการทำทาง และคำพูดที่แสดงออกถึงความไม่พอใจเกี่ยวกับเพศของตน เป็นต้น ในวัยรุ่น จะมีการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยาอย่างมากโดยเฉพาะการหลังฮอร์โมนเพศ secondary sex characteristics ก็จะมี

เห็นชัดเจนขึ้น รวมทั้ง ความรู้สึกถูกกระตุ้นทางเพศจะเกิดขึ้น ซึ่งโดยทั่วไปมักเกิดกับเพศตรงข้าม ในวัยรุ่นชายบางคนอาจมีความรู้สึกหรือถูกกระตุ้นทางเพศจากเพศชายด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยรุ่นชายที่มีปัญหาหรือความขัดแย้งในความสัมพันธ์ต่างเพศ (heterosexual conflict) อย่างไรก็ตามอาการเหล่านี้มักเป็นอยู่ชั่วคราว (transient homosexuality) วัยรุ่นที่มีความรู้สึกไม่มั่นคงเกี่ยวกับภาพพจน์ของตัวเอง อาจเกิดความวิตกกังวลได้มากในภาวะเหล่านี้ นอกจากนี้วัยรุ่นยังเป็นวัยที่มีการเสาะหาเอกลักษณ์ของตนเอง อาจมีการหลงใหลและยึดถือบุคคลบางคนว่าเป็นคนในอุดมคติ ซึ่งถ้าบุคคลนั้นเป็นเพศเดียวกัน ความหลงใหลนั้นอาจนำมาซึ่งความสับสนและความกังวลกลัวว่าตนเองจะเป็นรักร่วมเพศก็ได้

การพัฒนาเอกลักษณ์ทางเพศ เป็นพื้นฐานของพัฒนาการทางบุคลิกภาพ Gender identity จะพัฒนาไปพร้อม ๆ กับพัฒนาการด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม รวมทั้งพัฒนาการทางร่างกายด้วย โดยมีสภาพสังคมที่บุคคลนั้นดำเนินชีวิตอยู่เป็นตัวกำหนดที่สำคัญ จากการศึกษาพบว่า เด็กที่มีปัญหาใน Gender identity มีโอกาสเสี่ยงสูงที่จะเป็น Homosexual (รักร่วมเพศ), Transsexual (พวกที่ต้องการแปลงเพศ), Transvestite (ชายที่เป็น Heterosexual แต่ชอบแต่งตัวเป็นหญิง) และความผิดปกติทางเพศอย่างอื่น ๆ จาก longitudinal study เป็นระยะเวลานานถึง 15 ปี ของ Green พบว่า ในเด็ก 44 รายที่มีลักษณะพฤติกรรมเป็นหญิง (Feminine boy) 3 ใน 4 จะกลายเป็น Homosexual หรือ bisexual (ชายที่ร่วมเพศได้ทั้งหญิงและชาย) เมื่อโตขึ้น แต่มีเพียง 1 รายเท่านั้นจากเด็กชายปกติ (masculine boy) 37 ราย ที่กลายเป็น Homosexual

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา gender identity

แม้ในปัจจุบันจะเชื่อว่า gender identity เป็นผลรวมของปัจจัยทั้งทางชีวภาพจิตใจและสังคม ก็ตาม แต่น้ำหนักและ interaction ของทั้ง 3 ปัจจัยนั้น ก็ยังไม่เป็นที่เข้าใจกันแน่ชัด ในที่นี้จะขอกล่าวสั้น ๆ เกี่ยวกับปัจจัยแต่ละประการดังนี้

1. ปัจจัยทางชีวภาพ

มีการวิจัยมากมายเกี่ยวกับอิทธิพลของฮอร์โมนเพศในระยะเวลาที่ทารกอยู่ในครรภ์ การศึกษาในสัตว์พบว่า ลิงตัวเมียที่ได้รับ androgen ในระยะเป็นตัวอ่อนจะมีพฤติกรรมก้าวร้าว เล่นแรง เหมือนตัวผู้ แต่ถ้าได้รับ androgen เมื่อคลอดออกมาแล้ว จะไม่มีพฤติกรรมแบบนี้ตัวอย่างทำนองเดียวกันนี้ในคน ก็คือ เด็กที่เป็น congenital adrenal hyperplasia (CAH) ซึ่งมีระดับ testosterone ในร่างกายสูงกว่าปกติตั้งแต่อยู่ในครรภ์ เด็กจะมีอวัยวะเพศภายนอกแบบชาย มีพฤติกรรมคล้ายเด็กชาย (tomboyish) และเมื่อโตขึ้น อาจจะมี ความสนใจเพศชายน้อยกว่าธรรมดา

จากการศึกษาในสัตว์และตัวอย่างในคนไข้ ทำให้มีผู้ตั้งสมมุติฐานว่า testosterone ในระหว่างเป็นตัวอ่อนในครรภ์จะมีผลต่อศูนย์ควบคุมการหลั่งฮอร์โมนเพศใน hypothalamus ซึ่งมีอิทธิพลต่อการแสดงลักษณะหญิงหรือชาย ในผู้ป่วยที่มี gender identity ผิดปกติเชื่อว่า มีสาเหตุมาจาก ความผิดปกติของฮอร์โมนในระหว่างอยู่ในครรภ์ ทำให้ hypothalamus differentiate ไม่ตรงข้ามกับ biological sex ของบุคคลนั้น

2. ปัจจัยทางจิตใจ

จากการศึกษาเด็กที่มี gender identity ผิดปกติ พบว่า มีปัจจัยทางด้านจิตใจหลายประการซึ่งทำให้กระบวนการเลียนแบบ (identification) เสียไป โดยอาจแบ่งเป็นปัจจัยเกี่ยวกับตัวเด็ก บิดามารดา และความสัมพันธ์ของทั้ง 2 ฝ่าย

- ตัวเด็ก
- เด็กมักมีลักษณะของพื้นอารมณ์ (temperament) ดังต่อไปนี้
 - ทนความคับข้องใจได้น้อยและมีแนวโน้มที่จะเกิด anxiety หรือ depression ง่าย
 - มักเป็นคนขี้อาย เจ็บ และรู้สึกตนเองบอบบาง ไม่แกร่งเท่าเด็กอื่น
 - มีความอ่อนไหวมาก โดยเฉพาะอ่อนไหวต่ออารมณ์ของผู้อื่น
 - มีความรู้สึกละเอียดอ่อนมากกว่าเด็กทั่วไป ต่อสิ่งกระตุ้นต่าง ๆ
- เช่น เสียง/สี สัมผัส ฯลฯ

บิดามารดา บิดามารดามีลักษณะชอบใช้ความรุนแรง ส่วนมารดามักมีความขัดแย้ง
ในความเป็นเพศหญิงของตนเอง มีความรู้สึกทางลบหรือ ความโกรธรุนแรง (hostility)
ต่อเพศชาย และเป็นโรคซึมเศร้า

ความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน

- เด็กมักมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดเกินไปกับมารดา
- เด็กมี separation anxiety ต่อมารดา กลัวและกังวลว่าจะสูญเสียมารดาไป จึงพยายาม identify กับมารดา
- บิดามารดามักไม่ค่อยใกล้ชิดเด็ก โดยเฉพาะทางด้านอารมณ์ (emotional unavailability)
- บิดามารดามักมีท่าทีดูถูกความเป็นหญิงหรือชายของเด็ก
- ไม่มีการยับยั้งพฤติกรรมผิดเพศที่เกิดขึ้นในระยะเริ่มแรก นอกจากนี้ บางครั้งยังมีลักษณะสนับสนุนอีกด้วย

3. ปัจจัยทางสังคม

โดยทั่วไปแล้วทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม แต่ละสังคมจะมีการกำหนดพฤติกรรมและบทบาทของหญิงกับชายไว้แตกต่างกัน เด็กที่เติบโตมาในสังคมนั้น ๆ ก็จะเรียนรู้ถึงความคาดหวังของสังคม และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

วิธีการเลี้ยงดูเด็กเป็นปัจจัยทางสังคมที่สำคัญ และในบางครั้ง อาจมีน้ำหนักมากกว่าปัจจัยทางชีวภาพ เช่น จากการศึกษาเด็กที่เป็น congenital adrenal hyperplasia ที่ได้รับการเลี้ยงดูให้เป็นเพศใดเพศหนึ่งอย่างชัดเจนก่อนอายุ 4 ปี พบว่าเด็กจะมี gender identity ตามการเลี้ยงดู ไม่ว่า chromosomal sex หรืออวัยวะเพศจะเป็นอย่างไร

สภาพแวดล้อมที่มีแต่เพศตรงข้ามทำให้เด็กขาดการเรียนรู้บทบาทที่เหมาะสมกับเพศของตน เช่น เด็กชายที่เติบโตขึ้นมาในหมู่ญาติพี่น้องผู้หญิง ก็จะเคยชินกับพฤติกรรมของผู้หญิงและลอกเลียนแบบไว้

ความผิดปกติในเอกลักษณ์ทางเพศในเด็ก

คำจำกัดความ

จาก DSM III-R ได้กล่าวไว้ว่าเป็นความผิดปกติที่เกิดขึ้นในวัยเด็กโดยเด็กมีความรู้สึกลำบาก อึดอัด และเป็นทุกข์อย่างมาก เกี่ยวกับการกำหนดหรือระบุเพศของตน มีความปรารถนาหรือต้องการที่จะเป็นเพศตรงกันข้าม ยืนยันและยืนยันว่าตนเองเป็นเพศตรงกันข้าม ในเด็กหญิงอาจแสดงความรังเกียจที่จะสวมเสื้อผ้าของผู้หญิง สนใจจะสวมเสื้อผ้าผู้ชาย ไม่ชอบที่จะมีลักษณะหรืออวัยวะที่บ่งบอกถึงความเป็นหญิง ในเด็กผู้ชายอาจมีความสนใจในกิจกรรมของผู้หญิง ไม่ชอบที่จะมีลักษณะหรืออวัยวะที่บ่งบอกความเป็นชาย ปัญหาที่ต้องเกิดก่อนระยะ puberty

เกณฑ์การวินิจฉัย

DSM III-R ได้กำหนดเกณฑ์ไว้ดังนี้

Diagnostic criteria for males with GIDC

A. มีความอึดอัด ลำบากอย่างมากเกี่ยวกับการเป็นเพศชาย มีความต้องการที่จะเป็นเพศหญิง

B. มีลักษณะข้อหนึ่งข้อใดใน 2 ข้อ ต่อไปนี้

1. มีความสนใจในกิจกรรมของผู้หญิง โดยแสดงให้เห็นว่าชอบแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าของผู้หญิง ชอบทำตัวหรือแสดงว่าตัวเป็นผู้หญิง สนใจที่จะร่วมในเกมส์หรืองานอดิเรกของผู้หญิง และปฏิเสธกิจกรรมของเพศชาย

2. ปฏิเสธลักษณะความเป็นชาย โดยมีลักษณะอย่างน้อย 1 ข้อ ของลักษณะต่อไปนี้

a) เขาจะเติบโตขึ้นไปเป็นผู้หญิง (ไม่เพียงแต่จะมีบทบาท เป็นผู้หญิงเท่านั้น แต่อยากมีรูปร่างเป็นผู้หญิงด้วย)

b) penis หรือ testis ที่เขามีอยู่เป็นของน่ารังเกียจ และอยากให้หายไป

c) จะรู้สึกดีกว่านี้ถ้าไม่มี penis หรือ testis

C. ความผิดปกตินี้เกิดก่อน puberty

สาเหตุ

ในปัจจุบันยังไม่มี การทดลอง งานวิจัย หรือคำอธิบายใด ๆ ที่จะเป็นคำตอบของ origin ของความผิดปกติอย่างแท้จริง แต่พอจะแบ่งคำอธิบายได้เป็น 2 หัวข้อใหญ่ ๆ คือ Biological factors และ psychological factors

1. **Biological factors** มีการศึกษากันหลายด้าน คือ มีการทดลองพบว่า fetus ที่อยู่ในท้องของสัตว์ทดลองถ้าได้ expose ต่อ androgens จะทำให้ลูกสัตว์ที่เกิดมามี masculine behavior โดยมีความก้าวร้าวมากขึ้น ไม่เรียบร้อยชอบเล่นปืนป่าย หกคะเมนตีลังกา แต่พฤติกรรมดังกล่าวไม่สามารถทำให้เกิดขึ้นได้ถ้าจะให้ androgens ในวัยต่อมาเมื่อโตขึ้นดังนั้นจึงมีแนวความคิดว่า androgens คงจะมีผลถ้าเป็นช่วงของ critical period นอกจากนี้ยังพบว่า fetus ที่ expose ต่อ androgens ตั้งแต่ออยู่ในท้องนั้นเมื่อโตขึ้นก็ยังมี heterosexual behavior ได้ตามปกติ อย่างไรก็ตามแม้ว่าการทดลองในมนุษย์ยังไม่สามารถทำโดยตรงได้ แต่จาก natural experiment ก็มีหลักฐานสนับสนุนดังที่พบในสัตว์ทดลอง

มีการศึกษาในเด็กผู้หญิงที่เป็น Congenital adrenal hyperplasia ซึ่งเป็นความผิดปกติที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมโดยเด็กที่มีความผิดปกตินี้มี Adrenal gland ที่ไม่สามารถผลิตปริมาณของ Corticosteroid ได้เพียงพอ จึงทำให้มีระดับ ACTH มากขึ้น แล้วมีผลทำให้มีระดับ Testosterone เพิ่มขึ้น ซึ่งเชื่อว่าทำให้มี masculinization ของ external genitalia เด็กพวกนี้จะมีพฤติกรรมไปในแนวทางของเด็กผู้ชาย และเมื่อเด็กเหล่านี้เติบโตขึ้นก็พบว่า มี homoerotic fantasy มากขึ้น และมี heterosexual activity ลดลง สนใจเพศตรงข้ามลดลง แต่ยังคงมี gender identity (ความรู้สึกว่าเป็นเพศหญิง) ดำเนินไปตามปกติ

จากการศึกษาดังกล่าวมีผู้ตั้งแนวความคิดไว้ว่า homosexuality และ transexualism อาจเป็นผลมาจากความผิดปกติของฮอร์โมนขณะที่ยังอยู่ในครรภ์ โดยมีผลทำให้ differentiation ของ hypothalamic center ไปในทางตรงข้ามกับ

เพศที่แท้จริงของเด็ก แต่อย่างไรก็ตามยังคงต้องติดตามการศึกษานี้อีก เพราะมีงานวิจัยหลายอันที่ไม่สนับสนุนทฤษฎีทาง Biology

จากการศึกษาทาง Biology ทั้งหมดคงพอจะ assume ว่า ปัจจัยทางชีววิทยา อาจมีส่วนสนับสนุนให้เกิด GIDC

2. Psychological factors แม้จะมีการศึกษาปัจจัยทางชีววิทยามากมายก็ตามแต่ก็ยังมีแนวความคิดว่าปัจจัยทางด้านจิตวิทยา มีความสำคัญมากและน่าจะมีความสำคัญกว่าปัจจัยทางด้านชีววิทยา ซึ่งพอจะประมวลรายงานการศึกษาไว้ดังนี้

2.1 มีการศึกษาเด็กที่มี ambiguous genitalia จาก Congenital adrenal hyperplasia และใน hermaphroditism ต่าง ๆ ถ้ามีการเลี้ยงดูไปตามที่พ่อแม่กำหนดเพศเอาเอง มาตั้งแต่เล็ก ๆ โดยเฉพาะมีการกำหนดเพศก่อนวัยรุ่น โดยไม่ได้คำนึงถึง sex chromosome พบว่าเด็กเหล่านี้ เมื่อโตขึ้นจะมีเอกลักษณ์ทางเพศสอดคล้องกับการเลี้ยงดู แต่ก็มีบางรายงานว่าการศึกษาดังกล่าวไม่สามารถ apply ได้ทุกราย เพราะบางรายก็สามารถเปลี่ยนเอกลักษณ์ทางเพศได้ เมื่อเข้าวัยรุ่นถ้าเขารู้ว่าจริง ๆ แล้วตาม sex chromosome เขาเป็นเพศอะไร

2.2 บางรายงานว่าเด็ก GIDC เพศชายที่ใกล้ชิดกับแม่มาก มีความกังวลต่อการพลัดพรากจากแม่ และยิ่งถ้าแม่มีความขัดแย้งในเอกลักษณ์ทางเพศของตนเองด้วย ก็เป็นสาเหตุสำคัญของ GIDC ของเพศชาย

2.3 มีรายงานว่าพ่อแม่ที่ไม่ได้สังเกตหรือไม่ได้สนใจหรือไม่ได้แสดงท่าทีไม่ยอมรับพฤติกรรมของเด็กที่แสดงออกมาตรงข้ามกับเพศของตัวเอง ก็จะทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมตรงข้ามกับเพศของตนเองไปเรื่อย ๆ จนเป็นเอกลักษณ์ของเพศของตนเอง

2.4 บางรายงานพบว่า แม่ที่เข้มเซร่า และมีพ่อที่ violence เด็กผู้หญิงที่เห็นพฤติกรรมรุนแรงของพ่ออยู่เสมอ ๆ จะทำให้มีความรู้สึกไม่เห็นคุณค่าในความเป็นหญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้ามีการเลี้ยงดูในลักษณะที่ไม่เห็นคุณค่าของเด็กผู้หญิงด้วยแล้ว ก็จะทำให้เด็กผู้หญิงไม่ identify แม่

จะเห็นว่าจริง ๆ แล้วคงจะไม่มีปัจจัยหนึ่งปัจจัยใด ปัจจัยเดียวเป็นสาเหตุที่สำคัญ แต่จะเป็นปัจจัยหลาย ๆ อย่างที่มีส่วนผลักดันให้เกิดปัญหา GIDC

มีการอธิบายเชิง dynamic ของ GIDC ในเด็กผู้ชายว่าอาจมี dynamic ดังต่อไปนี้ คือ

เด็กผู้ชายที่ถูกเลี้ยงดูมาในครอบครัวที่มีแม่เข้มเซร่า พ่อแม่มี unresolved gender ของตนเอง พ่อเป็นพ่อที่ไม่มีส่วนช่วยเหลือครอบครัว หรือมีบทบาทความเป็นพ่อ และสามีที่ไม่สมบูรณ์ แม่มีความรู้สึกไม่ค่อยแน่ใจต่อความเป็นชายของลูก บางครั้งอาจแสดงท่าทีที่ชื่นชอบให้เขาเป็นหญิงหรือมีพฤติกรรมเป็นหญิง บางรายเด็กอาจเห็นแม่สนใจลูกสาวมากกว่า ดังนั้นเพื่อให้แม่ชื่นชอบตัวเอง เด็กจึงเริ่มแสดงออกในแนวที่เป็นผู้หญิงและในบางรายที่พ่อแม่มีความขัดแย้งกันพ่ออาจแยกทางไม่อยู่กับแม่ จะยิ่งทำให้เด็กผู้ชายมีความรู้สึก insecurity มาก มีความกังวลมาก ซึ่งเด็กจะพยายามหาทางลด inner stress และหาทางที่จะทำให้ตนเองมี security มากขึ้น โดยการมีพฤติกรรมและแต่งตัวเหมือนเด็กผู้หญิงและถ้าพฤติกรรมนี้ไม่ถูกห้าม ไม่ถูกตักเตือน เด็กก็จะค่อย ๆ เริ่มพัฒนาความรู้สึกในตัวเองขึ้นมาว่าการมีลักษณะเป็นหญิงนี้ดีและมีคุณค่า และเริ่มมองว่าเพศชายหรือการเป็นผู้ชายมีค่าน้อยกว่าการเป็นเพศหญิง ต่อมาเมื่อโตขึ้นการมีกิจกรรมกับเพื่อน ๆ เด็กพวกนี้จะรู้สึกอึดอัดใจที่จะต้องมิกิจกรรมที่เล่นกันแรง ๆ กระโดดกระตาคอย่างที่เด็กผู้ชายเล่นกันในขณะเดียวกันก็มีความรู้สึกว่าสนใจกิจกรรมของผู้หญิงมากกว่า ความรู้สึกนี้จึงทำให้เด็กเหล่านี้คงหาเฉพาะเพื่อนผู้หญิงหรือเพื่อนผู้ชายที่ non aggressive ยิ่งถ้าในครอบครัวมีพ่อที่ไม่สนิทกับลูกชาย ก็จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึก และประเมินค่าของความเป็นผู้ชายต่ำ หรือไม่เห็นคุณค่าของความเป็นผู้ชาย พฤติกรรมเหล่านี้ส่วนใหญ่จะทำให้พ่อแม่รู้สึกอึดอัด และว่ากล่าวเด็กบ่อย ๆ ซึ่งถ้าเป็นการว่าอย่างเดียวโดยไม่ร่วมไปกับการสนับสนุนจุดเด่นของเด็กด้านอื่น ๆ ร่วมด้วยแล้ว ก็อาจจะผลักดันให้เด็กมีพฤติกรรมเพศหญิงแบบหลบ ๆ ซ่อน ๆ โดยค่อย ๆ เกาะติดและตัดค่าของความเป็น female ของตัวเองไปเรื่อย ๆ และเมื่อโตขึ้นเด็กเหล่านี้จะถูกปฏิเสธจากเพื่อนเพศเดียวกัน ซึ่งจะทำให้เขาเลือกเข้ากลุ่มเด็กผู้หญิงหรือเด็กผู้ชายที่มีลักษณะคล้ายกัน และใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับจินตนาการในความเป็น female ของตนเอง

ที่กล่าวมานี้เป็น dynamic ของการเกิดปัญหา GIDC ในเด็กผู้ชาย ส่วนในเด็กผู้หญิงจะมีลักษณะของ dynamic ในทางกลับกัน ซึ่งไม่ได้กล่าวไว้ในที่นี้ (อัมพล สุอำพัน, 2535)

ความรู้เรื่องกามวิปริต

ตามหลักทางการแพทย์ แพทย์จะทำการผ่าตัดแปลงเพศให้กับผู้ป่วย ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาอย่างละเอียดแล้วว่าเป็นผู้ป่วย ซึ่งอยู่ในกลุ่มของผู้ที่มีความต้องการแปลงเพศ (transsexual) เท่านั้น ซึ่งบุคคลเหล่านี้เชื่อว่าอวัยวะเพศที่ปรากฏในร่างกายของเขานั้นผิดไปจากความเป็นจริง นั่นคือ เขาคิดว่าเขาควรมีอวัยวะเพศที่เป็นเพศตรงข้ามกับที่เขามีอยู่ ทั้งนี้เพราะจิตใจของเขาระลึกอยู่เสมอว่า เขาเป็นอีกเพศหนึ่งซึ่งตรงกันข้ามกับเพศที่ปรากฏตั้งแต่แรกเกิด

แต่ในปัจจุบันนี้ พบว่ามีผู้ที่มาขอรับบริการผ่าตัดแปลงเพศจากแพทย์มากขึ้น ซึ่งไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใดก็ตาม พบว่า หลังจากทำการผ่าตัดแปลงเพศแล้วมีผู้ป่วยจำนวนหนึ่งซึ่งรู้สึกผิดหวังและต้องการที่จะกลับไปมีอวัยวะเพศเช่นเดิม บางรายที่คิดฆ่าตัวตายก็มี (ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 1) ผู้วิจัยจึงตั้งข้อสังเกตไว้ว่าผู้ที่มาขอรับบริการแปลงเพศในปัจจุบัน อาจมิใช่ผู้ที่อยู่ในกลุ่มผู้ป่วยที่ต้องการแปลงเพศ (transsexual) ทุกราย โดยอาจมีทั้งผู้ที่เป็นรักร่วมเพศ (Homosexual), พวกลัทธิเพศ (Transvestite), พวกกะเทย (Hermaphrodite) ร่วมอยู่ด้วยดังที่ David H. Barlow (1979) ได้กล่าวถึงการวินิจฉัยพวกที่มีความต้องการแปลงเพศ (Transsexual) ว่าเป็นการยาก เพราะในบางโอกาสก็จะมีพวกรักร่วมเพศ (Homosexual) และพวกลัทธิเพศ (transvestites) มาขอรับการแปลงเพศอยู่ด้วยเสมอ

ฉะนั้นในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากผู้ที่มาขอรับบริการผ่าตัดแปลงเพศในสถานี่ระบุไว้ทุกราย จึงมีความเป็นไปได้ที่ผู้ป่วยเหล่านี้จะเป็นผู้จัดอยู่ในกลุ่มมีความวิปริตทางเพศทั้ง 3 ประเภท (ที่กล่าวไปแล้วข้างต้น) เพื่อให้เห็นความแตกต่างและความคล้ายคลึงของทั้ง 3 กลุ่มนี้ ผู้วิจัยจึงรวบรวมลักษณะและความหมายพอสังเขป ดังนี้

กามวิปริต

เอนกและสุวทนา อารีพรค (2525) กล่าวว่า การวินิจฉัยโรคกามวิปริตในปัจจุบันยัง ไม่มีหลักตายตัวที่จะบอกว่าพฤติกรรมทางเพศแบบใดปกติและแบบใดผิดปกติ คนส่วนใหญ่มักจะถือว่าพฤติกรรมทางเพศซึ่งต่างไปจากที่คนทั่ว ๆ ไปกระทำกันเป็นของผิดปกติหรือวิปริต เพราะฉะนั้นความปกติหรือผิดปกติจึงขึ้นกับหลักเกณฑ์ของแต่ละสังคมและแต่ละวัฒนธรรม ซึ่งก็ยังเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยอีกด้วย ยิ่งกว่านั้นศาสนาบางศาสนาก็มีส่วนเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ โดยกำหนดว่าพฤติกรรมอย่างนี้ถูกต้อง อย่างนั้นผิดหรือเป็นบาป ดังนั้นการจะกล่าวว่าพฤติกรรมแบบใดเป็นกามวิปริตจึงต้องพิจารณาปัจจัยเหล่านั้นควบคู่กันไป เช่นเดียวกับที่ วันทนี วาสิกะสิน (2526) กล่าวว่า เป็นพฤติกรรมที่ผิดไปจากการยอมรับของสังคม หรือเป็นพฤติกรรมที่คนส่วนใหญ่ไม่ประพฤติปฏิบัติกัน และอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนกับผู้อื่นได้ การจะถือพฤติกรรมใดว่าเบี่ยงเบนหรือไม่นั้น ไม่ได้อยู่ที่การกระทำ แต่อยู่ที่สังคมช่วยกันเอาบรรทัดฐานที่กลุ่มของตนช่วยกันบัญญัติขึ้นมาเป็นกรอบวัดการกระทำอันนั้น

คำนิยาม

กามวิปริต จากการจำแนกโรคของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน ในปี ค.ศ. 1968 และการจำแนกโรคสากลครั้งที่ 9 ขององค์การอนามัยโลก ในปี ค.ศ. 1978 ให้นิยามไว้คล้ายกันว่า เป็นความสนใจทางเพศซึ่งมีต่อวัตถุหรือบุคคลซึ่งไม่ใช่เพศตรงกันข้าม หรือเป็นพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เกี่ยวข้องกับการร่วมเพศ หรือเป็นการร่วมเพศภายใต้สภาวะการณ์ที่แปลกประหลาด พฤติกรรมเหล่านี้แม้จะไม่สร้างความพอใจให้คน ๆ นั้นอย่างแท้จริง แต่เขาก็ไม่สามารถเปลี่ยนมาประพฤติอย่างคนทั่ว ๆ ไปได้ อย่างไรก็ตามในกรณีที่พฤติกรรมดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจาก ผู้กระทำอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติทางเพศอย่างปกติ เช่น ขณะถูกจำคุก หรือขณะอยู่ในค่ายทหารซึ่งขาดแคลนเพศตรงข้าม ทำให้ต้องประพฤติรักร่วมเพศ หรือในกรณีที่กระทำเพื่อจุดประสงค์ในการกระตุ้นอารมณ์เพศอันเป็นส่วนหนึ่งของการประเล้าประโลมเพื่อการร่วมเพศในขั้นต่อไป เช่น การดูหรือเลี้ยววัยวะเพศไม่จัดว่าเป็นกามวิปริต

กามวิปริตแบ่งได้เป็น 4 จำพวก คือ

- 1 พวกที่ประพฤติไม่สอดคล้องกับเพศของตนเอง
- 2 พวกที่ผิดปกติในการเลือกคู่ร่วมเพศ
- 3 พวกที่ผิดปกติในวิธีปฏิบัติทางเพศ
- 4 พวกที่ผิดปกติในปริมาณและความรุนแรงของความต้องการทางเพศ

ในที่นี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงเฉพาะจำพวกที่ 1 เท่านั้น ซึ่งได้แก่

- 1 รักร่วมเพศ หรือ โฮโมเซ็กชวลลิตี้ (Homosexuality)
- 2 ลักเพศ หรือ ทรานสเวสทิสซึม (transvestism)
3. การมีความต้องการเปลี่ยนเพศ หรือ ทรานส์เซ็กชวลลิสซึม (Transsexualism)

พวกรักร่วมเพศ (Homosexuality)

ความหมายของรักร่วมเพศ

สุชาติ และวรรณี โสภประยูร (2525) กล่าวว่า หมายถึง การมีความรู้สึกทางเพศหรืออารมณ์ต่อบุคคลในเพศเดียวกันและชอบสมสู่หรือร่วมเพศกับบุคคลในเพศเดียวกันด้วย รักร่วมเพศเป็นความผิดปกติทางเพศที่เน้นในเรื่องลักษณะเพศของคู่ร่วมเพศว่าจะต้องเป็นเพศเดียวกันมากกว่าพฤติกรรมทางเพศที่ปรากฏในการสมสู่ของพวกรักร่วมเพศ

เอนก และสุวัฒนา อารีพรรค (2525) กล่าวถึงรักร่วมเพศว่าเป็นพฤติกรรมทางเพศระหว่างเพศเดียวกัน พบมากที่สุด ในจำนวนพฤติกรรมทางเพศที่ผิดไปจากลักษณะที่คนทั่วไปเขาประพฤติกัน เป็นได้ทั้งผู้ชายและผู้หญิง แต่ชายมีมากกว่าหญิง และสำหรับหญิงมีชื่อเรียกเฉพาะว่าเลสเบียน (lesbian) ส่วนในเพศชายมีชื่อเรียกว่า โฮโมเซ็กชวลล์ (Homosexual) หรือ เกย์ (Gay) (สุชาติและวรรณี โสภประยูร, 2525)

รักร่วมเพศ มี 2 แบบ คือ รักร่วมเพศแท้ ซึ่งหมายถึง พวกที่มีการปฏิบัติทางเพศเฉพาะกับเพศเดียวกันเท่านั้น กับรักสองเพศ (bisexual) ซึ่งหมายถึงพวกที่มีกิจกรรมทางเพศกับทั้งเพศเดียวกันและเพศตรงกันข้าม

ลักเพศ (Transvestism)

ความหมายของลักเพศ

คือ ความผิดปกติที่เกิดจากการได้รับความตื่นเต้นหรือความสุขทางอารมณ์หรือทางเพศ โดยการแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าของเพศตรงข้าม คนพวกนี้ส่วนใหญ่จะพอใจเฉพาะการแต่งตัวเป็นเพศตรงข้าม และไม่ต้องการแปลงเพศ แต่มีบางคนประพฤติกักร่วมเพศด้วย เขาสามารถมีกิจกรรมทางเพศกับเพศตรงข้ามได้ตามปกติ มีความสุขทางเพศและความสุขในครอบครัวได้ โดยปกติลักษณะดังกล่าวนี้จะเริ่มปรากฏตั้งแต่วัยเด็ก คนเหล่านี้มีลักษณะทางเพศของเพศใดเพศหนึ่งอย่างสมบูรณ์ ไม่พบว่าคนที่มีความปกติในโครโมโซม ซอร์โอม หรือเป็นกะเทย (Intersex) จะเป็นลักเพศมากกว่าธรรมดา

การมีความต้องการเปลี่ยนเพศ , แปลงเพศ (transsexualism)

ความหมายของการมีความต้องการเปลี่ยนเพศ , แปลงเพศ

การมีความต้องการเปลี่ยนเพศ หรือทรานส์เซ็กชวลลิซึมเป็นความผิดปกติทางเพศ เนื่องจากมีความเชื่อว่าเพศที่ปรากฏทางร่างกายของตนไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดความต้องการที่จะผ่าตัดเปลี่ยนเพศ หรือไม่ก็พยายามซ่อนเพศ ทางร่างกายของตนไว้ โดยการแต่งกายหรือประพฤติดแบบเพศตรงกันข้าม ส่วนใหญ่ของคนที่มีปัญหานี้คือ ผู้ชาย (เอนก และสุวัทนา อารีพรค, 2525)

พยอม อิงคตานุวัฒน์ (2525) กล่าวถึง การมีความต้องการเปลี่ยนเพศ ว่าเป็นความผิดปกติในการรับรู้เพศของตนและพยายามทำตามเพศที่ต้องการหรืออยากจะเป็น อาจจะแสดงออกตั้งแต่เด็ก , เมื่อโตขึ้นก็พยายามเปลี่ยนเพศโดยการทำศัลยกรรมตกแต่งลักษณะของผู้ที่มีความต้องการเปลี่ยนเพศ , แปลงเพศ ในผู้ชาย เพศทางร่างกายของเขาจะเป็นชายแต่จิตใจเป็นหญิง เขาต่างจากพวกลักเพศตรงที่ไม่ได้ชอบแต่งกายเป็นเพศตรงข้ามเท่านั้น แต่เขาไม่ต้องการความเป็นเพศชายของเขาเลย ความต้องการที่รุนแรงนี้เริ่มตั้งแต่วัยรุ่นและเขาจะพยายามแก้ไขโดยใช้ชีวิตอย่างเพศหญิง ได้แก่ หางานที่ผู้หญิงทำ เช่นงานเสริมสวย หรือตัดเย็บเสื้อผ้าเพื่อสนองความมีบุคลิกภาพแบบผู้หญิงของเขา แต่ในที่สุดเมื่อความต้องการมากขึ้น เขาก็จะเกลียดตัววะเพศของตนและอยากตัดออก

อยากมีช่องคลอด และอยากมีเต้านม นั่นคือ เกิดความต้องการที่จะเปลี่ยนเพศ

ในเรื่องเพศสัมพันธ์ เขาต้องการความรักจากผู้ชายแบบชายรักหญิง ไม่ใช่แบบรัก
ร่วมเพศ เขาต้องการเป็นเพศหญิงเพื่อจะได้อยู่กับผู้ชายในฐานะเป็นภรรยา คนพวกนี้
ไม่ใช่กะเทย (Hermaphrodite) ซึ่งอาจมีลักษณะบางอย่างของทั้งสองเพศ แต่เขามี
ลักษณะเพศใดเพศหนึ่งเท่านั้น และรู้สึกว่ามันไม่ถูกต้อง

สำหรับผู้หญิง เพศทางร่างกายเป็นผู้หญิงแต่จิตใจเป็นผู้ชาย คนพวกนี้เมื่อวัยเด็ก
จะเป็นทอมบอย และอิจฉาความเป็นชายของเด็กชายและเมื่อผ่านวัยหนุ่มสาวไปแล้ว เขาจะ
มีความยุ่งยากในการเลือกเพศ เขาไม่ต้องการเต้านมและประจำเดือน มีความรักกับผู้
หญิงด้วยกัน และต้องการจะอยู่กับคนรักในฐานะเป็นสามี เพราะฉะนั้นเขาจะพยายามแต่ง
ตัวให้เหมือนชายที่สุดโดยการผันเต้านมเพื่อให้หน้าอกแฟบลง แสดงท่าทางและคำพูดแบบ
ผู้ชายและหางานที่ผู้ชายทำ ต่อมาเมื่อความต้องการรุนแรงมากขึ้น เขาต้องการตัดเต้านม
และมดลูกออกเพื่อให้ไม่ต้องเผชิญกับความเป็นผู้หญิงของตน และต่อไปก็ต้องการฉีดฮอร์โมน
เพศชายและผ่าตัดเพื่อสร้างองคชาต

หญิงที่มีความต้องการเปลี่ยนเพศต่างจากพวกรักร่วมเพศหญิงที่มีรูปร่างหรือ
ขอบแต่งกายคล้ายผู้ชายตรงที่พวกรักร่วมเพศไม่ต้องการเปลี่ยนเพศหรือใช้ชีวิตแบบเพศชาย
ทั้งหมด เพียงแต่ต้องการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศหญิงด้วยกันเท่านั้น

สาเหตุ

สาเหตุของการมีความต้องการเปลี่ยนเพศ ยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัดแต่เชื่อว่า
เกิดได้จากหลาย ๆ ประการ เช่น

1. การพัฒนาทางบุคลิกภาพและประสบการณ์ทางสังคม ที่ทำให้แนวความคิดว่าตนเป็นเพศใดผิดไป ผู้ชายมักมีแม่ซึ่งขาดความสุขและยึดติดกับลูกมาก
2. ฮอร์โมนเพศ มีผู้ทดลองในสัตว์พบว่าฮอร์โมนเพศของทารกมีอิทธิพลต่อ
สมอง โดยเฉพาะศูนย์อารมณ์ และศูนย์ใกล้เคียงซึ่งควบคุมความประพฤติทางเพศ นอกจาก
จากนั้นฮอร์โมนเพศจากภายนอกที่ฉีดให้มารดาระหว่างการตั้งครรภ์ ยังมีอิทธิพล

ต่อความประพทธิทางเพศของทารกอีกด้วย

3. ความผิดปกติของโครโมโซม พบว่าพวกที่เป็นไคลนีเฟลเตอร์ส ซินโครมเป็นโรคนี้น่ามากกว่าคนปกติ

4. อื่น ๆ เช่น การติดเชื้อไวรัส และโรคลมชักที่เกิดจากความผิดปกติของคลื่นสมองส่วน เทมเพอรัล

จิตแพทย์และนักจิตบำบัดเชื่อว่าการมีความต้องการเปลี่ยนเพศเป็นโรคทางใจ แต่แพทย์ฝ่ายกายเชื่อว่าเป็นโรคทางกาย อย่างไรก็ตามผลการตรวจทางร่างกายของผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่พบความผิดปกติของโครโมโซม ฮอร์โมน หรือโครงสร้างของร่างกายที่เป็นลักษณะเฉพาะของโรคนี้นี้ และจากการทดสอบทางจิตวิทยาก็ไม่พบว่ามีความผิดปกติทางจิตใจแบบใดแบบหนึ่งโดยเฉพาะ (เอนก และสุวัฒนา อารีพรค , 2525)

ในสมัยก่อน เชื่อว่าทารกในครรภ์จะถูกกำหนดตั้งแต่ในครรภ์ว่ามี Gender Identity ของเพศใดภายหลังที่คลอดแต่ความเชื่อนี้ถูกลบล้างลงเนื่องจากไม่พบว่ามีความผิดปกติของโครโมโซม, ระบบต่อมไร้ท่อ, อวัยวะเพศ หรือ คลื่นสมองของผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของการรับรู้เพศ (Gender Identity Disorder) ซึ่งทำให้เกิดความเชื่อใหม่ว่าทารกในครรภ์อยู่ในภาวะ Psychosexual Neutrality การเลี้ยงดูทารกภายหลังคลอดเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิด Gender Identity และไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้หลังอายุ 3 ปี แต่ความเชื่อนี้ก็ยังไม่เป็นที่ยอมรับ เนื่องจากพบว่าในผู้ป่วยที่มีอวัยวะที่กำกวมตอนเกิด และถูกเลี้ยงดูมาในเพศที่ผิดสามารถเปลี่ยนแปลง Gender Identity ภายหลังอายุ 4 ปี ทำให้เชื่อว่าอิทธิพลของปัจจัยทางด้านร่างกายมีผลต่อการเกิด Gender Identity เช่นกัน

Stoller เชื่อว่าสาเหตุของการมีความต้องการเปลี่ยนเพศ เกิดจากความบกพร่องในช่วง separation-individuation ทำให้เด็กไม่สามารถละทิ้งการเลียนแบบลักษณะของผู้หญิง (Feminine identification) ที่เกิดขึ้นในช่วงต้น ๆ ของชีวิต ซึ่งเป็นเพราะมารดาที่เอาใจใส่และใกล้ชิดกับลูกชายมากเกินไป ในขณะที่บิดาห่างเหินจากลูกในทำนองเดียวกันเด็กผู้หญิงที่อยากเป็นผู้ชายเกิดจากที่มารดาไม่ได้ให้ความใกล้ชิดกับลูกสาว

ในขณะที่บิดาดูแลเอาใจใส่มากกว่า

วิจิตร บุญยะโทตระ (2525) เชื่อว่าอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมในครอบครัว (parental Influences) อาจจะเป็นสาเหตุประกอบในบางราย เช่น มีมารดาที่มีลักษณะอ่อนแอคล้ายผู้หญิง หรือมารดาใกล้ชิดมากเป็นพิเศษกับลูกชาย และอบรมลูกอย่างเด็กหญิง ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดมากเป็นพิเศษระหว่างเด็กผู้ชายกับพี่สาว และพยายามเอาเยี่ยงอย่างพี่ ความห่างเหินระหว่างพ่อกับลูกเหล่านี้ เป็นต้น

โดยสรุปแล้ว จะเห็นได้ว่าสาเหตุที่แท้จริงของการมีความต้องการเปลี่ยนเพศนั้นยังไม่ทราบแน่นอน เพียงแต่เชื่อว่าอาจมีสาเหตุจาก

1. ทางด้านร่างกาย เช่น โครโมโซม , ฮอร์โมนเพศ ที่ผิดปกติ
2. ทางด้านจิตใจ โดยมีความบกพร่องในช่วง

Separation-individuation ทำให้มีการลอกเลียนแบบเพศที่ผิดเพศ

3. ทางด้านสังคม โดยเชื่อว่าความสัมพันธ์และการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาในวัยเด็กมีความสำคัญอย่างมาก เพราะทำให้เกิดการรับรู้เพศของตน (Gender Identity) ในวัยเด็ก อันเป็นรากฐานและไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้หลังอายุ 3 ปีแล้ว หรือจากสิ่งแวดล้อมในครอบครัว เช่น อิทธิพลของบิดา , มารดา , พี่น้อง

ปัจจัยทางจิตใจและสังคมที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

อัตมโนทัศน์ (Self - Concept) ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า อัตมโนทัศน์เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยทางด้านร่างกายได้แก่ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปร่าง หน้าตา ความเหมาะสมทางเพศ และด้านจิตใจได้แก่ ความสามารถ การมีคุณค่า ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น โดยนักจิตวิทยาเชื่อว่าบุคคลที่มีความวิปริตทางเพศ (ดังที่ได้กล่าวถึงไว้แล้ว) จะมีความสับสนในเอกลักษณ์ของตนเอง และมองตนเองว่าผิดปกติไปจากคนธรรมดา ทำให้เกิดปมด้อย นอกจากนี้การที่พวกเขาที่มีความสับสนในบทบาททางเพศ นับเป็นความล้มเหลวของการสร้างเอกลักษณ์ทางเพศ (Sexual Identity) อันเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างเอกลักษณ์ประจำตน (Maier, 1965) ซึ่งจะทำให้เกิดความไม่สอดคล้องกันระหว่างพฤติกรรมภายนอก พฤติกรรมภายใน และความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง อันเป็นองค์ประกอบของเอกลักษณ์ทางเพศ ซึ่งจะเกิดความรู้สึกไม่สุขสบาย วิตกกังวล และเสียขวัญ (Berger, 1983)

พัฒนาการของอัตมโนทัศน์ทางเพศ

อัตมโนทัศน์ทางเพศเป็นมโนทัศน์ของการมีลักษณะความเป็นชายหรือลักษณะความเป็นหญิงของบุคคล มโนทัศน์นี้เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อขอบเขตของบทบาททางเพศโดยแท้จริง และยังมีอิทธิพลต่อลักษณะเฉพาะในสังคมของบุคคลอีกด้วย จุดเริ่มต้นของพัฒนาการอัตมโนทัศน์ทางเพศนั้นเกี่ยวข้องกับมโนภาพทางด้านร่างกายในระยะต้น ๆ ดังเช่นที่พรอยด์ยืนยันว่า การค้นพบความแตกต่างทางร่างกายระหว่างเพศเป็นเหตุการณ์สำคัญของการเกิดเอกลักษณ์ทางเพศโดยที่ความเป็นชายและความเป็นหญิงทางด้านร่างกายจะนำไปสู่การรับรู้สติปัญญา และบุคลิกลักษณะของแต่ละบุคคล ดังนั้น มโนทัศน์นี้จึงเป็นบุคลิกภาพในด้านที่เกี่ยวข้องมโนภาพแห่งตนทางเพศว่าเขาเป็นผู้ชายอย่างไรหรือเป็นผู้หญิงอย่างไร สิ่งซึ่งบรรยายลักษณะของบุคคลจะแต่งแต้มไปด้วยคำว่าเพศชายหรือเพศหญิง แม้ในคนที่มีความขัดแย้งในการบรรยายตนเอง เช่น ผู้ชายบางคนที่ปรารถนาจะมีลักษณะเป็นหญิงก็จะพยายามสร้างมโนภาพแห่งตนในลักษณะความเป็นหญิง ดังนั้น อัตมโนทัศน์จึงถูกพิจารณาว่ามีความสำคัญเกี่ยวข้องกับเพศของแต่ละบุคคลอย่างมาก

ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของอัตตทางเพศ หรือ เอกลักษณ์ทางเพศ ได้แก่ วัฒนธรรม และการปฏิบัติของพ่อแม่ ปัจจัยเหล่านี้จะเป็นตัวปรับทิศทางของสัญชาติญาณ และบางครั้งอาจจะลบล้างด้วยวัฒนธรรมของมนุษย์ได้กำหนดบทบาททางสังคมที่แตกต่าง กันระหว่างเพศชายและเพศหญิง และยังคงคาดหวังให้แต่ละเพศมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันโดย ความคาดหวังนี้เป็นผลจากธรรมชาติของชายและหญิง นอกจากนี้ กระบวนการเรียนรู้ทาง สังคมยังเป็นกระบวนการที่แผ่ขยายไปสู่การปฏิบัติของพ่อแม่ โดยเฉพาะในปีแรก ๆ ดังนั้น พ่อแม่จึงได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมในการเสริมแรงพฤติกรรมหรือปฏิบัติตามที่สังคมยึดถือว่า เหมาะสมกับเพศของเด็ก ในเด็กชายความสัมพันธ์กับพ่อ เป็นสิ่งสำคัญมากในการพัฒนาเอกลักษณ์ ของลักษณะความเป็นชาย เด็กชายจะได้อัตมโนทัศน์ของเพศชายจากการเลียนแบบพ่อ ถ้า ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อและลูกชายไม่ดี เด็กชายจะหันไปเลียนแบบบทบาททางเพศในลักษณะ ความเป็นหญิงจากแม่ ผลที่ตามมาคือจะเกิดการสับสนในอัตมโนทัศน์ของตัวเอง ซึ่งอาจทำให้ มีจิตใจเป็นเพศตรงข้าม เด็กชายจะพัฒนาอัตมโนทัศน์เป็นรักร่วมเพศ (Nash , 1970) ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างตนในอุดมคติและตนในความเป็นจริง ทั้งนี้ก็เนื่องจากความ รู้สึกที่ว่าตนปกติหรือเหนือกว่าคนอื่น เป็นตนในอุดมคติของทุกคน เมื่อใดที่เหตุการณ์แสดง ให้เห็นว่าเขาผิดปกติ ประสบการณ์นั้นจะรบกวนจิตใจและก่อให้เกิดปัญหาปรับตัวตามมา

คนที่ต้องการที่จะรับรู้ว่าตนปกติในเรื่องเพศ ความวิตกกังวลว่าตนเองผิดปกติใน เรื่องเพศจะรุนแรงกว่าเรื่องอื่น การถูกกล่าวหาว่าด้อยคุณภาพในเรื่องเพศจะเป็น การหมิ่นและทำให้เสียค่าความเป็นคนสูงมาก (ประนอม สโรชมาน , 2524) ทั้งนี้เพราะ อัตมโนทัศน์ มีค่านิยมแทรกเอาไว้ว่าดีหรือไม่ดี และในขณะที่เดียวกันก็วัดผลไปด้วยว่าตนมี หรือขาดค่านิยมนั้น ๆ หรือไม่ ค่านิยมนั้นขึ้นอยู่กับสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วย คุณลักษณะอย่างไร ที่บุคคลเห็นว่าสำคัญ มีคุณค่าและบุคคลนั้นขาดหรือพยายามเท่าไรก็ไม่ประสบความสำเร็จ มันจะทำให้บุคคลนั้นรู้สึกขาดความสำคัญ และรู้สึกด้อยไป และความรู้สึกด้อยนี้มักทำให้ อัตมโนทัศน์ด้านอื่น ๆ ด้อยตามไปด้วย ในทางตรงกันข้าม หากบุคคลมีคุณลักษณะใดที่เขา เห็นว่าสำคัญและถือว่ามีค่านิยมสูง อัตมโนทัศน์โดยทั่ว ๆ ไปก็จะดีและมักจะทำให้อัตมโนทัศน์ ด้านอื่น ๆ ดีตามไปด้วย (อ่ำไพ สิริพิพัฒน์ , 2515)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอัตมโนทัศน์กับรักร่วมเพศ

งานวิจัยที่รวบรวมมาในเรื่องที่เกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ของรักร่วมเพศชายในครั้งนี้นำให้ผลที่สอดคล้องกันว่า รักร่วมเพศชาย มีอัตมโนทัศน์ในทางลบ มีความรู้สึกไม่ภาคภูมิใจในตนเอง ดังเช่น งานวิจัยของ พีเตอร์สันและเดวิส (Peterson and Davis , 1985) ที่ศึกษารักร่วมเพศชายอายุ 27 ปี ที่เป็นโรคจิตเภทเรื้อรัง และมีประสาทหลอนเกี่ยวกับคู่ของตนพบว่าการเกิดประสาทหลอนเป็นกลไกต่อต้านความอับอาย ความขี้เมะร้า และความรู้สึกด้อยค่าของตนเอง และยังพบว่ามีความวิตกกังวลทางอารมณ์มาตลอด อีกทั้งมีลักษณะบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ในขณะที่ จาคอบ และ เทดฟอร์ด (Jacob and Tedford , 1982) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความภาคภูมิใจในตนเองของรักร่วมเพศชาย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นรักร่วมเพศ 35 คน และนักศึกษากลุ่มควบคุม 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ Rosenberg Self - Esteem Scale และ The Jourard Self -Disclosure Questionnaire ซึ่งพบว่า การปิดบังและการเปิดเผย เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการทำนายความภาคภูมิใจในตนเอง แต่ถ้าไม่คำนึงถึงการปิดบังและการเปิดเผย ความภาคภูมิใจในตนเองจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำคัญของรักร่วมเพศในฐานะที่เป็นสมาชิกในกลุ่มรักร่วมเพศอย่างมีนัยสำคัญ แต่ระดับของการเป็นรักร่วมเพศไม่มีอิทธิพลต่อความภาคภูมิใจในตนเอง

สำหรับงานวิจัยในประเทศ ละเอียด ชูประยูร (2518) ได้ศึกษาทางจิตวิทยาในคนใช้รักร่วมเพศ 24 คน อายุระหว่าง 15 - 36 ปี อายุเฉลี่ยเท่ากับ 22.7 มีผลการทดสอบในด้านพลวัต (dynamic) จาก Rorcharch, TAT, Sentence Completion และ D-A-P พบว่า คนใช้ 8 ราย มีความสับสน ไม่แน่ใจในบทบาทของตนเอง มีความรู้สึกที่ตนเองบกพร่องในด้านบุคลิกภาพพบว่า คนใช้ 15 รายมีภูมิหลังของบุคลิกภาพที่ไม่สมดุฒิกวะอ่อนไหวง่าย และขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง ปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากการมีความสัมพันธ์แบบรักร่วมเพศคือคนใช้ 4 ราย มีความรู้สึกผิด และหวาดหวั่นในการกระทำที่ไม่เหมาะสม รู้สึกเศร้า และอยากฆ่าตัวตาย คนใช้ 3 รายมีความรู้สึกหวาดระแวง ซึ่งมีพัฒนาการจาก

ปมด้อยที่มีความผิดปกติทางเพศ ซึ่งให้ผลสอดคล้องกับที่ ณรงค์ศักดิ์ ทะละภักดิ์, ดวงมาลัย เริกสำราญ และวันชัย ไชยสิทธิ์ (2520) ได้รายงานกรณีตัวอย่าง คนใช้ชายไทย รักร่วมเพศอายุ 24 ปี ผลการตรวจทางจิตวิทยาพบว่า เป็นคนที่มีพัฒนาการทางอารมณ์ ไม่สมวัย ยังใช้กลไกป้องกันตัวเองแบบเฟอฝัน (Fantasy) สูงมาก รู้สึกไม่ภูมิใจ ไม่ศรัทธาในตนเอง ไม่มีความเชื่อมั่นในตัวเอง รู้สึกมีปมด้อย ลักษณะทางอารมณ์และแนวคิด เป็นแบบผู้หญิง ลักษณะภายนอกจะเป็นแบบร่าเริงสนุกสนาน แต่ภายในเป็นแบบก้าวร้าว เงียบ ๆ (Passive Aggressive) และค่อนข้างเศร้า

นอกจากนี้ ผกา สัตยธรรม (2516) ได้เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อตนเอง ระหว่างกลุ่มรักร่วมเพศชาย และ กลุ่มปกติชาย จำนวนกลุ่มละ 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามปลายเปิดกับมาตราชี้แมนติกดิฟเฟอเรนเชียล (Semantic Differential Scale) ผลปรากฏว่ารักร่วมเพศให้คะแนนตัวเองค่อนข้างต่ำและในระดับ ปานกลาง ที่ให้คะแนนสูงค่อนข้างดีมีอยู่เพียงบางด้านคือ มีความโอ้อ้อมอารี มีเหตุผล ค่อนข้างขยัน เป็นกันเอง ซึ่งกลุ่มปกติคิดว่าตัวเองมีลักษณะนั้นมากกว่า ทั้งสองกลุ่มมีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ในด้านความดี คิดว่าตัวเองดีมาก มีความยุติธรรม มีอำนาจ โดยกลุ่มปกติเห็นว่าตัวเองมีลักษณะนั้นมากกว่า ทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ในด้านความซื่อสัตย์ กลุ่มรักร่วมเพศมีอยู่มากพอสมควร ด้านความซื่อสัตย์อยู่ในระดับปานกลาง มีความอ่อนแอ โอ้อ้อมอารีมาก มีความทุกข์ และ ความสุขในระดับปานกลาง แต่กลุ่มปกติ คิดว่าตนเองมีลักษณะเหล่านั้นดีมากกว่าทุกด้านยกเว้นความอ่อนแอ โดยเฉพาะในด้านความสุข ทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .001 สำหรับในด้านที่ไม่มีมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ได้แก่ ความเมตตา ความใจร้อน ความสวยงาม ฐานะความเป็นอยู่ จากการหาค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อตนเองของทั้งสองกลุ่ม พบว่า กลุ่มรักร่วมเพศ และกลุ่ม ปกติมีทัศนคติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .001

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดู

ในที่นี้จะขอล่าวถึงสองเรื่องนี้ไปพร้อม ๆ กัน เนื่องจากมีความเกี่ยวพันกันอยู่ โดยเชื่อว่ามี ความเกี่ยวข้อง กับเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างมารดา กับบุตร ความรู้สึกนึกคิดตลอดจนพฤติกรรมของลูกชายที่เอนเอียงไปทางเพศหญิงนี้ เกิดเนื่องจากผู้เป็นมารดามักรัก ใกล้ชิดลูกชายจนเกินไป มักจะพาไปไหนมาไหนด้วยเสมอ สนใจ เอาใจใส่และสนิทสนมกับลูกชายเกินไป จนทำให้ความคิด เจตคติ ค่านิยม ความรู้สึก และลักษณะท่าทางของความเป็นหญิงซึมซาบเข้าไป เป็นบุคลิกภาพของเด็กชายจนกระทั่งเป็นเอกลักษณ์ความเป็นหญิง เข้าไปในจิตใจซึ่งตรงกับ ความเห็นของ วันเพ็ญ บุญประกอบ (2526) ที่กล่าวว่า ในการเลี้ยงดูบุตรแบบปกป้อง ลูกมากเกินไป ได้รับความทูลนอมเกินไปจากแม่ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับเพศ

2. บุคลิกภาพของบิดา ส่วนใหญ่แล้วเด็กเหล่านี้มักมีบิดาเป็นคนแข็งแกร่ง แข็งกร้าว เผด็จการ หรือเป็นคนเด่นเกินไป จนลูกชายไม่สามารถเลียนแบบได้ หรือในทางตรงกันข้ามก็มักเป็นบิดาที่มีนิสัยอ่อนแอ ไม่มีบทบาทอะไรในบ้าน เป็นคนเฉย เรียบ แยกตัว จนเด็กเกิดความรู้สึกละอายใจแทนการภาคภูมิใจ และจะไม่ยอมเลียนแบบบุคลิกภาพของบิดา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับบุตร ส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะค่อนข้างห่างเหิน ไม่ใกล้ชิด อาจเป็นเพราะบิดาไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับบ้าน หรือคิดว่าการอบรมเลี้ยงดูเป็นหน้าที่ของมารดาแต่ฝ่ายเดียว จึงปลีกตัวออกห่าง หรืออาจเพราะตายจากไปเมื่อเด็กชายยังเด็กอยู่ หรืออีกประการหนึ่งบิดาอาจเป็นคนเจ้าอารมณ์ ดุร้าย โมโหง่าย จนเด็กมองภาพพจน์ของนิสัยบิดาค่อนข้างน่ากลัวและไม่ยอมเลียนแบบเช่นกัน ซึ่งสาเหตุนี้ตรงกับ ความเห็นของ วันเพ็ญ บุญประกอบ ที่กล่าวว่า บิดาของเด็กที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับเพศ มักดู เจ้าระเบียบ และห่างเหินลูก ซึ่งมักมีผลต่อเด็กที่หัวอ่อนและยอมทำตามพ่อ เกิดความเกรงกลัวพ่อ และจะหันมาใกล้ชิดแม่ (วันเพ็ญ บุญประกอบ, 2526)

4. การคาดหวังของบิดา มารดา ที่อยากได้ลูกเป็นเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็น เพราะมีลูกชายหลายคนแล้ว อยากมีลูกสาว แต่เมื่อไม่ได้ลูกสาวตามต้องการจึงชดเชย ความต้องการของตนเองโดยการแต่งกายลูกชายให้เหมือนผู้หญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าลูก ชายนั้นเป็นคนหน้าตาดี รูปร่างสวย กิริยาท่าทางนุ่มนวลอยู่แล้ว ก็อาจยังถูกแต่งให้เหมือน ผู้หญิงมากขึ้นและบ่อยขึ้น และเมื่อเกิดความพอใจขึ้นทั้งสองฝ่าย เด็กชายจะรู้สึกภาคภูมิใจ ในบทบาทความเป็นหญิงมากกว่าความเป็นชายเพิ่มขึ้นตามกาลเวลา ซึ่งสมาคมพัฒนา ประชากรและชุมชน (2530) ได้ให้ความเห็นเช่นเดียวกันนี้ โดย กล่าวว่า การเลี้ยงดู เด็กผิดเพศ เพราะไม่ต้องการเพศที่แท้จริงของเด็ก เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรม ไม่เหมาะสมกับเพศ และวันเพ็ญ บุญประกอบ (2526) ให้ความเห็นในทำนองเดียวกัน ว่า พ่อ แม่ ต้องการให้ลูกเป็นเพศตรงข้าม เช่น อยากได้ลูก ผู้หญิง เมื่อได้ลูกชายก็จะ แต่งตัวให้เป็นผู้หญิง หรือแสดงท่าทีบ่งถึงความต้องการลูกผู้หญิง เด็กก็จะทำตัวเป็นเพศหญิง เพื่อให้เป็นที่รักของพ่อแม่

5. การรักลูกแบบลำเอียง ถ้าพ่อแม่ตามใจ และเอาใจใส่สนใจลูกผู้หญิงมากกว่าลูกชาย ทำให้เด็กชายเกิดความรู้สึกอิจฉาริษยา หลงคิดว่าถ้าตนเป็นผู้หญิง พ่อ แม่ก็คงรัก และเอาใจใส่ตนเองมากขึ้น จึงประพฤติตนแบบผู้หญิงเพื่อเรียกร้องความรักความสนใจ

6. ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง การพัฒนาเอกลักษณ์ของเด็กด้านหนึ่งคือ การ ไม่อยากเหมือนอีกคนหนึ่ง เช่น ถ้าพี่เป็นคนเอาแต่เรียนแต่ไม่มีเพื่อน น้องก็จะปฏิบัติตนใน ทางตรงกันข้ามคือ ไม่สนใจเรียนแต่มีเพื่อนมาก เช่นเดียวกันถ้าพี่สาวทำตัวมีนิสัยเหมือน ผู้ชาย คอยทำตัวเป็นผู้ปกป้องทุกอย่าง หรือพี่ชายทำตัวแข็งแรงแกร่งเกินไป เด็กชายซึ่งมักเป็น น้องมักทำตัวเหมือนผู้หญิง เป็นคนอ่อนแอต้องการความคุ้มครอง

การเรียนรู้สภาพแวดล้อมในโรงเรียน

1. การขาดแบบอย่างบุคลิกภาพของผู้ชาย ในโรงเรียนอนุบาลหรือโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มักมีแต่ครูผู้หญิง โดยเฉพาะครูผู้หญิงที่สนใจเอาใจใส่ต่อเด็กก่อนข้างดี และเป็นคนที่มีความน่ารัก เรืองรองดีเด่น เด็กผู้ชายที่หาแบบอย่างความเป็นชายจากบิดาไม่ได้ เมื่อมาอยู่โรงเรียนก็ไม่มีแบบอย่างความเป็นชายจากครู จึงจำแบบอย่างบุคลิกภาพความเป็นหญิงเพิ่มมากขึ้น ในช่วงเด็กเล็กนี้จะยังไม่รู้ตัว

2. เกิดจากการล้อเลียนของเพื่อนหรือครูในโรงเรียน อาจเป็นเพราะ เด็กชายคนนั้นหน้าตาดี หรือท่าทางอ่อนแอ จึงมักถูกเพื่อนล้อเลียนเมื่อถูกล้อเลียนบ่อย ๆ เด็กชายก็อาจเกิดความรู้สึกสับสน สงสัย ไม่แน่ใจ ขาดความเชื่อมั่นในเอกลักษณ์ บทบาททางเพศมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มนตรี ต้นประยูร (2531) ซึ่งศึกษาเยาวชนชายที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับเพศ เฉพาะที่แสดงออกทางพฤติกรรมเป็นหญิงกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับเพศได้รับการยอมรับสูง พร้อมกับเคยเป็นจุดเด่นและเคยถูกล้อเลียนจากเพื่อนนักเรียนด้วยกัน

3. ระบบการศึกษาของโรงเรียน โรงเรียนที่มีนักเรียนชายล้วนจะมีโอกาสกระตุ้นให้เด็กชายอยากเป็นผู้หญิงมากกว่าโรงเรียนสหศึกษา เพราะในแง่จิตวิทยา เมื่อคนสองคนมาอยู่ร่วมกัน คนหนึ่งจะพยายามทำตัวเป็นผู้นำและอีกฝ่ายก็ต้องเป็นผู้ตามโดยไม่รู้ตัวในโรงเรียนชายล้วนเด็กชายที่อ่อนแอกว่า หน้าตากระเดียดไปทางผู้หญิงมากกว่า จึงอาจทำท่าทางเป็นฝ่ายหญิง เป็นฝ่ายอ่อนแอ เพื่อให้เพื่อนชายที่แข็งแรงกว่าปกป้อง ล้อเลียน ซึ่งอาจเกิดกลายเป็นความพอใจในบทบาทนี้ต่อไปได้ แต่ในโรงเรียนสหศึกษานั้น นักเรียนหญิงซึ่งแสดงเป็นฝ่ายเรียบร้อย อ่อนแออยู่แล้ว จะผลักดันให้เด็กชายที่อ่อนแอทั้งทางร่างกายและจิตใจต้องทำตัวให้เข้มแข็งให้เป็นผู้ชายมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ วันเพ็ญ บุญประกอบ (2526) ที่ว่า เด็กที่มีความรัก ความพอใจ หรือใกล้ชิดอยู่ในกลุ่มบุคคลเพศเดียวกัน เช่น เด็กในโรงเรียนชายล้วน มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

กับเพศได้สูงและยังสอดคล้องกับการศึกษาของ มนตรี ต้นประยูร (2531) ซึ่งศึกษา
 เยาวชนชายที่มี พฤติกรรมไม่เหมาะสมกับเพศเฉพาะที่แสดงออกพฤติกรรมเป็นหญิง ซึ่งกลุ่ม
 ตัวอย่างที่มี พฤติกรรมไม่เหมาะสมกับเพศร้อยละ 66.25 ให้ความเห็นว่า โรงเรียนที่มีแต่
 นักเรียนชายล้วน เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เยาวชนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับเพศเพิ่มมากขึ้น
 ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการพยายามสร้างจุดเด่นขึ้นมาทดแทนและเรียกร้องความสนใจ

4. ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน เด็กชายที่มีแนวโน้มคล้ายผู้หญิงตั้งแต่
 อยู่บ้าน เมื่อมาโรงเรียนก็มีแนวโน้มการรวมกลุ่มกับผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย ถ้าเด็กหญิงยอมรับ
 เข้ามาอยู่ในกลุ่ม ก็จะมีนิสัยเป็นผู้หญิงมากขึ้น

5. การจัดกิจกรรมของโรงเรียน ครู-อาจารย์ บางท่านเห็นเด็กชายหน้าตาดี
 น่ารัก ก็จัดให้เด็กนั้นแสดงบนเวทีผู้หญิงเมื่อมีการจัดแสดงละครหรือการแสดงต่าง ๆ บนเวที
 หรือเด็กชายซึ่งไม่เคยได้รับความสนใจเมื่อปฏิบัติตัวเป็นผู้ชาย แต่เมื่อปฏิบัติตัวหรือแสดงตัว
 เป็นหญิงกลับมีคนสนใจชื่นชม ก็อาจเกิดความภาคภูมิใจ รู้สึกตัวเองมีคุณค่า เป็นความรู้สึก
 เด่น จึงแสดงตัวต่อไปจนติดเป็นนิสัย ไม่อยากเป็นผู้ชาย หรือแสดงท่าทางเป็นผู้ชายอีกต่อไป
 ซึ่งตรงกับความเห็นของ สมทรง สุวรรณเลิศ (2528) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมที่
 ไม่เหมาะสมของโรงเรียน เช่น เป็นโรงเรียนชาย แต่จัดให้มีการประกวดนางนพมาศ
 เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับเพศมากขึ้น

6. การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียน ในโรงเรียนหลาย
 โรงเรียนมีบางหลักสูตรที่บังคับให้เด็กชายเรียนเย็บ ปัก ถัก ร้อย หรือกิจกรรมที่สังคม
 ไทยยังถือว่าเป็นบทบาทของผู้หญิง เมื่อเด็กชายได้มีโอกาสเรียนแล้วเกิดความรู้สึกชอบ
 ถนัด และภาคภูมิใจ ก็อาจทำให้เกิดความสับสนในเอกลักษณ์ของตัวเองมากขึ้น จากการศึกษา
 ของมนตรี ต้นประยูร (2531) ซึ่งศึกษาเยาวชนชายที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับเพศ
 เฉพาะที่แสดงออกทางพฤติกรรมเป็นหญิง กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 45 ให้ความเห็นว่า

บทเรียนบางวิชามีส่วนสนับสนุนผลักดันให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าว กล่าวคือ ในวิชาคหกรรม-ศาสตร์ ที่ให้นักเรียนชายเรียน ก่อให้เกิดการรักสวย รักงาม ซึ่งทำให้เกิดพฤติกรรม เบี่ยงเบนเป็นผู้หญิงได้

อิทธิพลของสภาพสังคม

1. แบบอย่างเพศที่สามจากสื่อมวลชน โดยเฉพาะจากตัวแสดงในโทรทัศน์ ภาพยนตร์ หรือในหนังสือ เมื่อนักแสดงเป็นผู้ชายแต่แสดงท่าทางเป็นหญิง เด็กชายที่ขาดแบบอย่างผู้ชาย จากบิดา จากครูผู้ชาย ก็อาจเลือกแบบนักแสดงชายที่แสดงท่าทางกระตุงกระตึงขึ้นมาเป็นแบบอย่างเอาไว้ ซึ่งการเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับเพศนั้น จากการศึกษาของ มนตรี ต้นประยูร (2531) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับเพศ เฉพาะที่มีพฤติกรรมเป็นหญิง ร้อยละ 43.75 เกิดจากการเลียนแบบ

2. ค่านิยมทางสังคมที่ไม่เหมาะสม เช่น ค่านิยมที่สร้างความเชื่อว่าการเป็นผู้ชายนั้นต้องเป็นคนแข็งแรง ต้องชอบเล่นกีฬา พุดจาโผงผาง พยายามก้าวร้าว เกเร ต้องชกต่อยกัน ต้องสูบบุหรี่ ถ้าเด็กชายที่มีเอกลักษณ์สับสน และไม่สามารถมีพฤติกรรมดังกล่าวได้ จะยิ่งสับสนว่าตนเองคงเป็นผู้หญิงมากกว่า จะยิ่งวางตัวไม่ถูก เกิดความสับสนอยู่ในใจ

3. เกิดจากลัทธิของการเป็นคนเด่น คนดัง ในสังคมปัจจุบันเป็นสังคมอยู่ในโลกของการแข่งขัน ซิงตีชิงเด่น บางคนมุ่งเรียนให้เก่ง บางคนมุ่งไปด้านกีฬา ดนตรี กิจกรรม พวกที่มีแนวโน้มทางพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมเมื่อไม่สามารถทำตัวให้เด่นดังด้านอื่น ๆ ได้ จึงมุ่งมาสู่การทำท่าทาง การแสดงตัวกระตุงกระตึง การเอาอกเอาใจคนอื่น หรือการทำอะไรแปลก ๆ ที่สามารถเป็นที่สนใจของผู้อื่นได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูกับรักร่วมเพศ

งานวิจัยในประเทศจำนวนพอสมควรที่ศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของการเป็นรักร่วมเพศ และให้ผลที่สอดคล้องกันว่า สาเหตุของการเป็นรักร่วมเพศเกิดจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ โดยเฉพาะการอบรมเลี้ยงดูแบบโอบอุ้มจากแม่และแบบทอดทิ้งหรือเข้มงวดจากพ่อ ดังเช่น ละเอียด ชูประยูร (2518) ได้ศึกษาคนใช้รักร่วมเพศชายอายุระหว่าง 15 - 36 ปี อายุเฉลี่ย 22.7 ปี จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ Rorschach Inkblot Test, TAT, Sentence Completion และ D-A-P ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุของคนใช้รักร่วมเพศส่วนใหญ่มีภูมิหลังของบุคลิกภาพไม่สมวุฒิภาวะ อ่อนไหวง่ายและขาดความมั่นใจในตนเอง มีพ่อที่อ่อนแอ เข้มงวดจนเกินไป ไม่สามารถถอดแบบจากพ่อได้ นอกจากนี้พ่อยังขาดความเอาใจรับผิดชอบในครอบครัว ต้มสุรา ดุว่าลูกเล่นการพนัน ส่วนแม่มีลักษณะเด่นหรือรักและโอบอุ้มจนเกินไป

สำหรับ ณรงค์ศักดิ์ ทะละภักดิ์, ดวงมัลย์ เริงสำราญ และวันชัย ไชยสิทธิ์ (2530) ก็ได้ศึกษาครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กกับปัญหารักร่วมเพศเช่นเดียวกันโดยเน้นถึงลักษณะเฉพาะของครอบครัว และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คนใช้รักร่วมเพศชาย 39 คน รักร่วมเพศหญิง 6 คน ผลปรากฏว่า

1. ในเรื่องสถานภาพของครอบครัว พบว่า ในรักร่วมเพศชาย พ่อเสียชีวิตสูงถึง 42% รองลงมาคือ พ่อแม่อยู่ด้วยกัน สำหรับรักร่วมเพศหญิงพ่อแม่อยู่ด้วยกันมากที่สุด 33% รองลงมาคือ พ่อแม่หย่ากัน แยกจากพ่อแม่ พ่อแม่เสียชีวิต 17% จะเห็นว่า รักร่วมเพศชายนั้นขาดพ่อถึง 42% การขาดพ่อทำให้แม่เอาใจใส่ ปกป้องลูกมากเกินไป ลูกชายจึงหันมาเลียนแบบแม่

2. ความรู้สึกที่มีต่อพ่อแม่ มีแนวโน้มรักและสนิทสนมกับแม่มากกว่า ในขณะที่เดียวกันทั้งรักร่วมเพศชายและหญิงจะเกลียดและไม่ศรัทธาพ่อด้วย

3. เกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์ในวัยเด็ก พบว่า รักร่วมเพศชายนอนกับแม่จนโต 18% หรือไม่ก็นอนกับแม่แล้วแยกไปนอนกับพี่สาว 18% นอนรวมกับพ่อแม่พี่น้องจนโต 12% หรือนอนกับพี่สาว น้องสาวจนโต 12% ไม่พบว่านอนกับพี่ชายหรือน้องชายจนโตเลย

4. ในเรื่องการแต่งตัวก็เช่นเดียวกัน พบว่ารักร่วมเพศชายได้เห็นการแต่งกายของแม่ประจำ 33% และเห็นทั้งของแม่และพี่สาว 18% ไม่ทราบ 36% จึงเป็นเหตุผลที่ต่อเนื่องกันว่าเมื่อนอนรวมกับแม่หรือพี่สาวก็มีโอกาสเห็นการแต่งตัวผลัดเปลี่ยนเสื้อผ้าจนกลายเป็นเรื่องธรรมดาจนทำให้ไม่มีอารมณ์ทางเพศกับต่างเพศไปในที่สุด

นอกจากนี้ยัง ได้มีการศึกษาในลักษณะเปรียบเทียบความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของรักร่วมเพศและรักต่างเพศ ซึ่งได้แก่ การศึกษาของผกา สัตยธรรม (2516) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นรักร่วมเพศและรักต่างเพศ กลุ่มละ 40 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามเลือกตอบปลายเปิด และมาตราชี้แมนติกดิฟเฟอเรนเชียล (Semantic Differential Scale) พบว่าความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของพวกรักต่างเพศชายดีกว่าพวกรักร่วมเพศ กล่าวคือ รักต่างเพศชายได้รับความรักความเอาใจใส่จากพ่อแม่เป็นอย่างดี มีการเลียนแบบจากพ่อแม่ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับพี่น้อง ส่วนรักร่วมเพศชายจะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดแม่แต่ห่างเหินจากพ่อ รู้สึกว่าพ่อให้ความอบอุ่นรักใคร่ต่อตนเองน้อยกว่าพี่น้อง ไม่สนใจในการเลียนแบบพ่อนัก และไม่ค่อยมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับพี่ชายและน้องชาย แต่มีความใกล้ชิดพี่สาวและน้องสาว นอกจากนี้ในกลุ่มรักต่างเพศ กล่าวว่า ในครอบครัวมีอิสระและเสรีภาพมากกว่า พ่อแม่มีเวลาอยู่กับลูกมากกว่าไม่ค่อยมีปัญหา ในครอบครัว พ่อเป็นฝ่ายมีอำนาจปกครองบ้าน ส่วนกลุ่มรักร่วมเพศ กล่าวถึงสภาพครอบครัวที่ค่อนข้างมีความยุ่งยาก พ่อแม่มักใช้เวลาว่างอยู่กับลูกน้อยมาก แม่เป็นผู้มีอำนาจและเป็นผู้ใหญ่ในครอบครัว

ต่อมา ทิศ โขติวัฒนตระกูล (2526) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเจตคติทางเพศและลักษณะภายในครอบครัวของรักร่วมเพศชาย และรักต่างเพศชาย กลุ่มละ 50 คน โดยการสัมภาษณ์และทดสอบบุคลิกภาพโดยใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยา D-A-P (Draw-A-Person Test) รักร่วมเพศชายได้รับการเลี้ยงดูจากแม่ ลักษณะเรียงตามลำดับ คือ ให้ความรักความอบอุ่นดีตามใจจนเกินไป ปกป้องทนุถนอมจนเกินไป อบรมสั่งสอนไม่เสมอต้นเสมอปลาย ส่วนในรักต่างเพศคือให้ความรักความอบอุ่นดี เข้มงวดเกินไป และตามใจจนเกินไป รักร่วมเพศชายได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อร้อยละสูงสุดคือ ให้ความรักความอบอุ่นดีต่ำสุดคือหาเรื่องลงโทษทั้งผิดและไม่ผิดและอบรมสั่งสอนอย่างไม่เสมอต้นเสมอปลาย ส่วนรักต่างเพศ ได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อร้อยละสูงสุดคือ ให้ความรักความอบอุ่นดีต่ำสุดคือ ตามใจจนเกินไป ปล่อยปละละทิ้งเกินไป และปกป้องทนุถนอมจนเกินไป

นอกจากนี้ ในปี 2526 วันเพ็ญ บุญประกอบ ได้สรุปถึงแนวโน้มน้ำที่ก่อให้เกิดรักร่วมเพศชาย ดังนี้

1. ในด้านการอบรมเลี้ยงดูจะเป็นแบบปกป้องลูกมากเกินไป ได้รับการทนุถนอมจากแม่มากเกินไป แต่พ่อมักจะดุ เจ้าระเบียบและห่างเหินลูก ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความเกรงกลัวและหันมาใกล้ชิดแม่
2. เด็กที่เติบโตมาในครอบครัวที่พ่อแม่มีบทบาทและบุคลิกไม่เหมาะสมกับเพศของตน
3. เกิดจากทัศนคติในการอบรมเลี้ยงดู ต้องการให้ลูกเป็นเพศตรงข้ามในลูกชายก็จะปฏิบัติและอบรมเลี้ยงดูแบบหญิง ในผู้หญิงก็จะเลี้ยงดูแบบชาย
4. เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ

5. เด็กที่ครอบครัวแตกแยก ไม่ได้ได้รับความอบอุ่นจากครอบครัว

สำหรับในต่างประเทศ ซิกเกลแมน (Seigelman, 1982) ได้ศึกษาภูมิหลังเกี่ยวกับพ่อแม่ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มรักร่วมเพศชายจำนวน 84 คน กับรักต่างเพศชายจำนวน 62 คน สอบถามความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และลูก พบว่ามีความแตกต่างกันเล็กน้อยในภูมิหลังเกี่ยวกับพ่อแม่ของรักร่วมเพศชายและรักต่างเพศชาย และนิวคอมบ์ (Newcomb, 1986) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของพ่อแม่ที่สนับสนุนให้เกิดพัฒนาการเป็นรักร่วมเพศและลักเพศ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ รักต่างเพศชาย 106 คน รักต่างเพศหญิง 122 คน (อายุ 17 - 71 ปี) รักร่วมเพศชาย 34 คน รักร่วมเพศหญิง 63 คน (อายุ 17-50 ปี) และลักเพศชาย 72 คน (อายุ 24-77 ปี) เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ The Parent Characteristic Questionnaire ประเมินลักษณะบุคลิกภาพของพ่อแม่ 5 ลักษณะ เปรียบเทียบกันคือ สติปัญญา และความเป็นอิสระ ความผูกพัน ความอดทน และลักษณะก้าวร้าว ผลปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มรักร่วมเพศชายและรักต่างเพศชาย อย่างไรก็ตามบุคลิกภาพของพ่อแม่มีผลกระทบต่อความเป็นรักร่วมเพศหญิงและลักเพศชาย

ส่วนในเรื่องของสุขภาพจิตนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะได้ทำการทดสอบระดับของสุขภาพจิตในผู้ที่รับการแปลงเพศด้วย แม้ว่าตามหลักการทางการแพทย์ได้ระบุอย่างแน่ชัดแล้วว่าต้องผ่านการตรวจสอบสภาพจิตเสียก่อน แต่ในความเป็นจริงแล้วพบว่ายังมีการละเลยในข้อบ่งชี้นี้อยู่มาก สำหรับเหตุผลที่ควรให้ความสนใจในเรื่องปัญหาทางจิตของกลุ่มบุคคลเหล่านี้นั้น วัลลภ ปิยะมโนธรรม (2530) ก็ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อเด็กมีพฤติกรรมผิดเพศขึ้นมาไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด จะเกิดความทุกข์ เพราะขนาดชายจริงหญิงแท้ก็ยังมีทุกข์ แล้วบุคคลในกลุ่มนี้จะมีความสุขได้อย่างไร สังคมไม่ยอมรับพฤติกรรมนั้น ถูกล้อเลียนจากกลุ่มเพื่อนอยู่บ่อย ๆ รู้สึกว่าตัวเองผิดปกติ จะเป็นชายจริงก็ไม่ได้หญิงแท้ก็ไม่ได้ถูกสังคมนับถือ ขาดเอกลักษณ์ทางเพศ จะกลายเป็นบุคคลที่มีปมด้วย เกิดความระแวง และเกิดความรู้สึกว่าเหว ถ้าหากการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับเพศไม่ได้รับการแก้ไข บุคคลกลุ่มนี้อาจมีปัญหาด้านจิตใจที่รุนแรงขึ้น มองชีวิตว่าไม่มีคุณค่า ปฏิบัติตนเอง และมักลงท้ายด้วยการทำลายตัวเองและสังคม คือ การฆ่าตัวเองและฆ่าคนอื่น

ซึ่งแพนลี่ (วิจิตร บุญยะโทตระ, 2525 อ้างอิงมาจาก Panly , 1965) ศึกษา
บุคคลที่มีลักษณะผิดปกติ พบอาการทางจิตดังนี้

อาการคลุ้มคลั่งจนเข้าอยู่ในโรงพยาบาล	0-20%
เศร้าซึมเป็นพัก ๆ	67%
คิดฆ่าตัวตาย	60%
พยายามฆ่าตัวตาย 1 ครั้งขึ้นไป	17-20%
ตัดอวัยวะสืบพันธุ์ของตนเอง	18%

ฉะนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าน่าจะมีการศึกษาสุขภาพจิตของผู้มารับบริการผ่าตัดแปลงเพศในการวิจัย
นี้ด้วย โดยใช้แบบทดสอบสุขภาพจิตเอส ซี แอล 90

แบบทดสอบสุขภาพจิต เอส-ซี-แอล-90 (SCL-90 ย่อมาจาก Symptom checklist - 90) ประกอบด้วยสเกลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ความรู้สึกผิดปกติของร่างกาย (Somatization)

ประกอบด้วยข้อความต่าง ๆ ที่จะสะท้อนให้เห็นปัญหาหรือความทุกข์อันเนื่องมาจาก เกี่ยวกับการทำงานที่ผิดปกติของร่างกาย เช่น อาการปวดศีรษะ ปวดหลัง เป็นลมวิงเวียน ฯลฯ

2. การย้ำคิดย้ำทำ (Obsessive compulsive)

ประกอบด้วยข้อความที่จะสะท้อนพฤติกรรมที่มาจากความคิด แรงผลักดันและการกระทำต่าง ๆ ที่รบกวนจิตใจ และบุคคลไม่ต้องการให้เกิดขึ้นแต่หลีกเลี่ยงไม่ได้ พฤติกรรมเหล่านี้ทำให้สูญเสียความสามารถในด้านสติปัญญาไปด้วย เช่น ต้องทำงานซ้ำ ๆ เพื่อให้แน่ใจว่าถูกต้อง ตรวจตราสิ่งที่ทำไปแล้วซ้ำแล้วซ้ำอีก ฯลฯ

3. ความรู้สึกไม่ชอบติดต่อกับคนอื่น (Interpersonal Sensitivity)

ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงความรู้สึกบกพร่องของตนเอง ความรู้สึกว่าตนเองมีปมด้อยเมื่อเทียบกับผู้อื่น นอกจากนี้ความรู้สึกหมกมุ่นอยู่กับความคิดของตนอย่างรุนแรง

4. ซึมเศร้า (Depression)

ประกอบด้วยข้อความที่แสดงอารมณ์เศร้า หมดความสนใจกิจกรรมต่าง ๆ ไม่มีแรงจูงใจและสูญเสียพลังกำลัง รู้สึกสิ้นหวัง ท้อแท้ คิดฆ่าตัวตาย อาการเหล่านี้จะมีผลต่อการสูญเสียทางสติปัญญาด้วย

5. วิตกังวล (Anxiety)

ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลต่าง ๆ ที่สังเกตได้ เช่น ความกระวนกระวายใจ ความรู้สึกกลัว ความประหม่า และความตึงเครียด เช่น กลัวโดยไม่มีเหตุผล หัวใจเต้นแรงและเร็ว ฯลฯ

6. ก้าวร้าว ทำลาย (Hostility)

ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึง ความคิด อารมณ์หรือการกระทำที่เป็นลักษณะของความรู้สึกโกรธ ขุ่นเคือง รวมทั้งความรู้สึกก้าวร้าว ทำลาย ความรู้สึกโต้แย้ง หรือ

ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ เช่น มีอารมณ์พุ่งพล่านที่ระงับไม่ได้ รู้สึกอยากตะโกนหรือขว้างปาของ ฯลฯ

7. กลัวโดยไม่มีเหตุผล (Phobic Anxiety)

ประกอบด้วยข้อความที่สะท้อนให้เห็นกลุ่มอาการ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความกลัวเฉพาะที่มีต่อคน สถานที่ สิ่งของ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งไม่มีเหตุผลและเกินความเป็นจริง ทำให้ต้องหลีกเลี่ยงสิ่งเหล่านั้น เช่น กลัวที่โล่งแจ้งหรือถนน รู้สึกกลัวเมื่อออกนอกบ้านคนเดียว ฯลฯ

8. หวาดระแวง (Paranoid Ideation)

ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงแนวคิดทางด้านการโทษคนอื่น ความไม่เป็นมิตร ความระแวงสงสัย ความหลงผิด ความคิดว่าตนเองใหญ่โต การเอาตัวเองเป็นจุดศูนย์กลาง การเสียความควบคุมตนเอง เช่น รู้สึกไม่ไว้วางใจผู้อื่น รู้สึกว่าคนอื่นไม่เห็นด้วยและไม่ร่วมมือ ฯลฯ

9. โรคจิต (Psychoticism)

ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงลักษณะความประพฤติที่เป็นแนวโน้มของพฤติกรรมโรคจิต ซึ่งมีตั้งแต่อาการที่ยังไม่แสดงชัด จนถึงอาการที่แสดงชัดเจน เช่น การถดถอยแยกตัวเองหนีสังคม จนถึงลักษณะของความจิตเภท (Schizophrenia) เช่น อาการหูแว่ว

ความรู้บางประการในการผ่าตัดแปลงเพศ (ศัลยกรรมแปลงเพศ)

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าผู้ที่มีความต้องการแปลงเพศ (Transsexual) จะมีความต้องการอย่างรุนแรงมากขึ้นที่จะทำผ่าตัดแปลงเพศ เพื่อความเป็นผู้หญิงอย่างสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ ฉะนั้นเมื่อยังไม่สามารถทราบถึงสาเหตุของความผิดปกตินี้ได้ วงการแพทย์จึงต้องทำการรักษาโดยทำผ่าตัดแปลงเพศให้กับบุคคลกลุ่มนี้ ทั้งนี้เพราะการแก้ไขทางด้านร่างกายจะเป็นการง่ายกว่าการแก้ไขทางด้านจิตใจนั่นเอง ซึ่ง Harry Benjamin (1965) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการผ่าตัดแปลงเพศว่า ถ้าแพทย์เราไม่สามารถจะเปลี่ยนจิตใจของผู้ป่วยให้เข้ากับร่างกายของเขาได้ เราก็ควรพิจารณาหาทาง

เปลี่ยนแปลงร่างกายของเขาให้เข้ากับจิตใจ (If we cannot change the mind to fit the body, we should consider changing the body to fit the mind)

ผู้ที่มาขอรับบริการผ่าตัดแปลงเพศ มิใช่ว่าแพทย์จะยอมทำผ่าตัดให้ทุกราย ทั้งนี้ ต้องผ่านขั้นตอนพิจารณาความเหมาะสมเสียก่อน โดยมีข้อบ่งชี้และข้อห้ามในการแปลงเพศดังนี้

ข้อบ่งชี้

1. ในการผ่าตัดเปลี่ยนเพศชายให้เป็นหญิง ควรทำเฉพาะคนซึ่งได้แสดงลักษณะความเป็นผู้หญิงอย่างเด่นชัด ตั้งแต่วัยเด็กเล็กจนกระทั่งโตเป็นผู้ใหญ่อย่างสม่ำเสมอ ไม่ใช่เป็นบางระยะ และมีความต้องการเป็นผู้หญิงไม่เฉพาะลักษณะภายนอก แต่ต้องการทั้งชีวิตและจิตใจ

2. ก่อนจะทำผ่าตัดเปลี่ยนเพศ จะต้องมีการทดสอบใช้ชีวิตตามเพศที่บุคคลผู้นั้นต้องการชั่วระยะหนึ่ง อย่างน้อย 1 ปี โดยการรักษาด้วยฮอร์โมนเพศ ถ้ายังมีความคิดแน่วแน่ที่จะเปลี่ยนเพศจึงจะทำการผ่าตัด

ข้อห้าม

1. ผู้ที่เป็นโรคจิต หรือ กึ่งโรคจิต (borderline psychosis)
2. สมรสแล้ว และสามารถร่วมเพศจนมีความสุขสุดยอดกับหญิงได้
3. การที่มีลักษณะของความเป็นชายชัดเจน
4. มีความวิปริตทางเพศอย่างอื่นร่วมด้วย เช่น การมีความสุขทางเพศกับส่วนของร่างกายของเพศตรงกันข้ามหรือวัตถุ

(เอนก และสุวัทนา อารีพรรค, 2525)

5. มีประวัติอาชญากรรม (วิจิตร บุญยะโทตระ, 2525)

นอกจากนี้แพทย์จะชี้แจงให้คำแนะนำต่าง ๆ ก่อนเสมอ เช่น

1. ถึงแม้แปลงเพศแล้วก็ไม่สามารถมีบุตรได้เพราะไม่มีมดลูก ไม่มีประจำเดือน มีเพียงแต่ช่องคลอดเทียมเท่านั้น การผ่าตัดแปลงเพศจึงเป็นเพียงการทำให้มองดูเป็นผู้หญิงเท่านั้น

2. เมื่อผ่าตัดแล้วไม่สามารถจะกลับมาใช้เพศเดิมได้อีก (เพราะได้ตัดอวัยวะเพศไปแล้ว) และการผ่าตัดอาจมีโอกาสดพลาดั้งได้อาจมีปัญหาแทรกซ้อนตามมาได้ และอาจมีปัญหารื่องอารมณ์ทางเพศ

3. หลังแปลงเพศแล้วอาจต้องประสบกับปัญหาการดำรงอยู่ในสังคม การปรับตัว การยอมรับจากสังคม และ ปัญหาทางกฎหมาย

ก่อนที่จะผ่านการพิจารณาให้ผ่าตัดแปลงเพศผู้ป่วยได้ จะต้องได้รับการรับรอง โดยการตรวจสอบสภาพจิตจากจิตแพทย์เสียก่อน จึงจะเริ่มทำผ่าตัดตามขั้นตอนของศัลยแพทย์ได้ (อัจฉราพรรณ อุคมสิน, 2530)

การผ่าตัดแปลงเพศ

การผ่าตัดประกอบด้วยการเอาอวัยวะเพศหรืออวัยวะที่เป็นลักษณะของเพศเดิมออก เช่น การตัดเต้านม กำจัดหนวด เครา และขนตามร่างกาย ตัดองคชาติ มดลูก และรังไข่ เป็นต้น โดยวิธีผ่าตัด ให้ฮอร์โมนเพศหรือวิธีอื่น หลังจากนั้นจึงทำผ่าตัดเพื่อสร้างอวัยวะเพศใหม่ ได้แก่ ผ่าตัด เสริมเต้านม ทำช่องคลอดเทียม หรือทำองคชาติเทียม (เอนกและสุวัทนา อารีพรรค, 2525)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้แปลงเพศ

เนื่องจากมีเอกสารและงานวิจัยในเรื่องของผู้ที่มาแปลงเพศปรากฏน้อยมาก โดยในประเทศไทยยังไม่เคยมีผู้ใดทำการศึกษาเรื่องนี้โดยเฉพาะแม้แต่ปัจจัยพื้นฐานอันจะเป็นแนวทางได้ เพียงแต่ทางด้านจิตวิทยาเชื่อว่าปัจจัยทางชีววิทยา-ปัจจัยทางจิตใจ-ปัจจัยทางสังคม มีส่วนเกี่ยวข้องกับสาเหตุของความวิปริตทางเพศนี้เท่านั้น

ส่วนงานวิจัยในต่างประเทศมีดังนี้

David H Barlow และคณะได้ทำการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเอกลักษณ์ทางเพศในผู้ที่มีความต้องการแปลงเพศ โดยใช้ระยะเวลาติดตาม 6 ปีครึ่ง เขาศึกษาในกลุ่มวัยรุ่น โดยให้วัยรุ่นกลุ่มนี้ที่มีความต้องการแปลงเพศได้เรียนรู้ถึง พฤติกรรมของการแสดงออกซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะทางเพศ พฤติกรรมทางสังคมของบทบาททางเพศที่เหมาะสม กิจกรรมทางเพศที่ควรทราบ และรูปแบบของการกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มศึกษามีการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมทางเพศได้ ลักษณะความเป็นหญิงถูกกำจัดไปได้แต่กลุ่มศึกษายังมีความต้องการที่จะมีความใคร่ในเพศเดียวกันเอาไว้ซึ่งจากผลการศึกษาทำให้เห็นว่า ปัจจัยทางจิตและสังคมน่าจะมีส่วนผลักดันให้บุคคลกลายเป็นผู้ที่ต้องการแปลงเพศได้